

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2023.

Broj: 01-02-08-11-3-2864-7/23

Sarajevo, juli 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CIJL I OBIM REVIZIJE.....	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	11
5.1	Uvođenje u pravo korištenja lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH	12
5.2	Izrada cijena i cjenovnika zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja	14
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	15
6.1	Izrada i donošenje finansijskog plana i plana poslovanja.....	15
6.2	Izvještavanje	16
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	16
7.1.1	Prihodi i primici	16
7.1.1.1	Prihodi od poreza	16
7.1.1.2	Neporezni prihodi	17
7.1.1.3	Primljeni transferi i donacije	17
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	17
7.1.2.1	Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda	17
7.1.2.2	Rashodi Fonda solidarnosti FBiH	19
7.1.3	Finansijski rezultat.....	25
7.2	BILANS STANJA	25
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	25
7.2.1.1	Novčana sredstva	25
7.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	25
7.2.1.3	Kratkoročna razgraničenja	26
7.2.2	Stalna sredstva	26
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	27
7.2.4	Izvori sredstava	27
7.2.5	Popis imovine i obaveza	28
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	28
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	29
9.	JAVNE NABAVKE	31
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	33
V.	PRILOZI	37
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	37
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	37

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Zavod)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primjenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Direktorica je odgovorna za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomski odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepozajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Preuzete su obaveze za lijekove i potrošni materijal iznad visine utvrđene u posebnom dijelu Finansijskog plana za 2023. godinu u iznosu od 5.099.106 KM, što nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 7.1.2.2 Izvještaja);
2. Komisije za izdavanje saglasnosti za liječenje osiguranih osoba na teret Fonda solidarnosti FBiH nisu vodile liste čekanja na propisanim obrascima i sa svim potrebnim podacima, zbog čega nismo mogli potvrditi da su sastavljene u skladu sa kriterijima koji su definisani Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH. To nije u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti i „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“ (tačka 5.1 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **U radni odnos na određeno vrijeme primljena su četiri zaposlenika, bez javnog oglašavanja, po osnovu Uredbe Vlade FBiH o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
- **Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje ostvareni su u iznosu od 203.802.658 KM, dok su prihodi iz Budžeta FBiH iznosili 51.650.000 KM, što predstavlja samo 25% sredstava koja su se trebala uplatiti iz Budžeta FBiH u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju. Iako je Zavod poduzeo aktivnosti prema nadležnom ministarstvu, Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH vezano za osiguranje potrebnog iznosa sredstava iz Budžeta FBiH za finansiranje Fonda solidarnosti, ni u 2023. godini nisu obezbijeđena sredstva za njegovo finansiranje u zakonom propisanom iznosu (tačka 6.1 Izvještaja);**
- **Zavodom od 2015. godine upravlja privremeni Upravni odbor, imenovan na tri mjeseca, do okončanja postupka konačnog imenovanja. Vlada FBiH do okončanja revizije nije provela proceduru konačnog imenovanja Upravnog odbora Zavoda (tačka 4. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktorica je odgovorna da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 15. 7. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta sistematizovati radno mjesto službenika za javne nabavke u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	4.
2.	Prijem zaposlenika u radni odnos vršiti nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, u skladu sa odredbama Zakona o radu.	4.
3.*	Izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršilaca u jedinici za internu reviziju kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.*	Lista čekanja pacijenata voditi na obrascima i sa svim potrebnim podacima, kako je utvrđeno Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, koje je donio Upravni odbor.	5.1
5.*	Sačinjavati izvještaje o provedenom monitoringu i periodičnoj evaluaciji terapijskog liječenja lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti i dostavljati ih Ministarstvu svakih šest mjeseci, u skladu sa odredbama „Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“.	5.1
6.*	Procjene pojedinačnih zahtjeva za liječenje lijekovima sa liste lijekova Fonda solidarnosti vršiti jednom mjesечно, u skladu sa „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“.	5.1
7.*	Stvarati obaveze do visine sredstava utvrđenih Finansijskim planom Zavoda u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	7.1.2.2
8.*	Potraživanja po osnovu paušalne naknade (dio koji pripada Zavodu) evidentirati na propisanim bilansnim pozicijama, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.1.2
9.*	Okončati aktivnosti na raspodjeli spornih predmeta „sukoba nadležnosti“ iz perioda 2001-2006, s ciljem utvrđivanja iznosa dugovanja po kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, te izmirenja obaveza nastalih po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.	8.
10.*	Blagovremeno vršiti usaglašavanja potraživanja i obaveza nastalih po osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, s ciljem tačnog iskazivanja stanja potencijalnih obaveza i potraživanja u pomoćnoj kao i vanbilansnoj evidenciji Zavoda.	8.
11.*	Nastaviti aktivnosti na preispitivanju utvrđenih modaliteta prebijanja koji se odnose na međusobna dugovanja po osnovu ino osiguranja, s ciljem omogućavanja ispravnog knjigovodstvenog evidentiranja svih nastalih promjena kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, u skladu sa zakonskim i drugim propisima koji su na snazi u FBiH.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (9)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Odluka o načinu izvršavanja finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu (sa izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2023. godinu);
- Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu (sa izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2023. godinu);
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o apotekarskoj djelatnosti;
- Odluka o listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima
- Zakon o javnim nabavkama;
- Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH;
- Statut Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod je vanbudžetski fond, upisan kao javna ustanova kod nadležnog suda za registraciju na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju² i Odluke Vlade FBiH³ o početku rada Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH.

Obavlja poslove iz nadležnosti u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Statutom Zavoda, koji se odnose na: vršenje poslova u vezi s izradom standarda i normativa obaveznog zdravstvenog osiguranja, obavlja poslove izrade podzakonskih akata u vezi sa ostvarivanjem prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, vođenje evidencija u oblasti obaveznog zdravstvenog osiguranja, osiguravanje vođenja jedinstvenog informacionog sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja, praćenje politike provođenja i unapređivanja obaveznog zdravstvenog osiguranja i koordiniranje rada kantonalnih zavoda u tom domenu, planiranje i prikupljanje sredstava Federalnog fonda solidarnosti, obavljanje poslova u vezi sa izradom obračuna sredstava Federalnog fonda solidarnosti po namjenama sa izvještajem, obavljanje poslova u vezi sa izradom obračuna ukupnih sredstava ostvarenih i utrošenih u zdravstvu FBiH sa izvještajem, izradu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje, ostvarivanje zdravstvene zaštite u inostranstvu, izradu cijena zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja, kao i obavljanje drugih poslova koji se odnose na rad Federalnog fonda solidarnosti, a proizlaze iz zakona i drugih propisa, te podzakonskih akata.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju u okviru Zavoda obrazovan je Fond solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Fond solidarnosti) s ciljem ostvarivanja jednakih uslova za provođenje obaveznog zdravstvenog osiguranja u svim kantonima, za određene prioritetne vertikalne programe zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju BiH, kao i za pružanje prioritetnih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističkih djelatnosti osiguranim licima na teritoriji Federacije BiH. **Fond solidarnosti osnovan je kako bi se svim stanovnicima FBiH osigurali jednaki uslovi prilikom pružanja tačno definisanih zdravstvenih usluga domaćih zdravstvenih ustanova i putem liječenja u inostranstvu, kao i da se osigura kupovina lijekova za najteža oboljenja.** Sredstva Fonda solidarnosti osiguravaju se iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, Budžeta FBiH i drugih izvora, u skladu sa zakonom i odlukom Vlade FBiH.

Organizacija i sistematizacija poslova u Zavodu uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Zavoda. Sistematisovano je 56 radnih mjesta, a na 31. 12. 2023. godine u Zavodu je bilo zaposleno 53 radnika, od čega je 43 zaposleno na neodređeno vrijeme i deset na određeno vrijeme.

Sjedište Zavoda je u Sarajevu, na Trgu heroja broj 14.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja finansijskog plana. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2023. do jula 2024. godine.

² „Sl. novine FBiH“, br. 30/97, 07/02, 70/08, 48/11, 36/18, 61/22

³ Odluke Vlade FBiH V. broj 107/98 od 14. 5. 1998. godine

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2022. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Zavod je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Izvještaj o izvršenju finansijskog plana Zavoda za 2023. godinu dostavljen je nadležnim institucijama u roku koji je propisan Zakonom o budžetima u FBiH.
2.	Izvršena je revalorizacija stalnih sredstava u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika Zavoda.
3.	Plan javnih nabavki Fonda solidarnosti sačinjen je uz jasno definisanje predmeta i pojedinačno procijenjene vrijednosti nabavki, u skladu s Procedurama za pripremu i provođenje postupaka javnih nabavki, shodno Zakonu o javnim nabavkama.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Vršena je evaluacija terapijskog liječenja pacijenata sa Liste lijekova Fonda solidarnosti, ali nije vršeno izvještavanje o provedenom monitoringu i evaluaciji, u skladu sa „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“.
2.	Preispitani su modaliteti prebijanja koji se odnose na međusobna dugovanja po osnovu inosiguranja na način da su zemljama s kojima se prebijanje vrši poslati dopisi i dogovorene daljnje aktivnosti. Međutim, još uvek nije ukinuta praksa međusobnog prebijanja dugovanja.
Nerealizovane preporuke	
1.	Izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršilaca u jedinici za internu reviziju kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
2.	Liste čekanja pacijenata voditi na obrascima i sa svim potrebnim podacima, kako je utvrđeno Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, koje je donio Upravni odbor.
3.	Sastanke komisija za utvrđivanje prava korištenja lijekova održavati jednom mjesечно, u skladu sa „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“.
4.	Stvarati obaveze do visine sredstava utvrđenih finansijskim planom Zavoda u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

5.	Potraživanja po osnovu paušalne naknade (dio koji pripada Zavodu) evidentirati na propisanim bilansnim pozicijama, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
6.	Okončati aktivnosti na raspodjeli spornih predmeta „sukoba nadležnosti“ iz perioda 2001-2006, s ciljem utvrđivanja iznosa dugovanja po kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, te izmirenja obaveza nastalih po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.
7.	Blagovremeno vršiti usaglašavanja potraživanja i obaveza nastalih po osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, s ciljem tačnog iskazivanja stanja potencijalnih obaveza i potraživanja u pomoćnoj kao i vanbilansnoj evidenciji Zavoda.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 11 preporuka, od čega su dvije nove i devet preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu (sedam nerealizovanih i dvije djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljenе prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljenе prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu date su dvije preporuke, od kojih je jedna djelimično implementirana, a druga nije implementirana. Zbog navedenog preporuke će se ponoviti u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Pravilnikom o radu uređeni su zaključivanje ugovora o radu, prava i obaveze radnika i poslodavca, prestanak ugovora o radu, te druga pitanja od značaja za radnika i poslodavca. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uređeni su unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjeseta sa brojem izvršilaca i uslovima u pogledu stručne spreme, rukovođenje, programiranje i planiranje rada i dr. Sistematisovano je 56 radnih mjeseta (uključujući direktora i zamjenika direktora). Članom 13(a) stav (1) Zakona o javnim nabavkama utvrđeno je da ugovorni organ čiji je budžet za nabavke jednak ili viši od iznosa od 1.000.000 KM internim aktom uređuje radno mjesto službenika za javne nabavke.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

Provedenom revizijom utvrđeno je da Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda nije sistematizovano radno mjesto službenika za javne nabavke. Direktorica je 3. 2. 2023. godine donijela Odluku o angažovanju službenika za javne nabavke u Zavodu, u kojoj se navodi da će za svaki postupak čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000 KM učestvovati službenik za javne nabavke. Konstatovano je i da zaposlenica Zavoda posjeduje certifikat za službenicu za javne nabavke i obavlja navedene poslove.

Zavod je donio Registar rizika, kojim su uređene mjere upravljanja rizicima i registar rizika. U okviru registra rizika, rizici su navedeni u pisanoj formi, utvrđene mjere za postupanje po rizicima i odgovorne osobe/službe za utvrđeni rizik.

Sačinjena je mapa poslovnih procesa u februaru 2022. godine. Pored navedenih akata, Zavod je usvojio značajan broj akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola, kao što su računovodstveni dokumenti (Računovodstvene politike, Pravilnik o knjigovodstvu i dr.), procedure upravljanja imovinom, rashodima i sl., te dokumenti kojima se uređuju nadležni poslovi utvrđeni Zakonom o zdravstvenom osiguranju. U toku revidirane godine Zavod je donio interne akte o načinu finansiranja biomedicinski potpomognute oplodnje.

Mapa poslovnih procesa i registar rizika uneseni su u PIFC aplikaciju, u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH.

Zavod je sačinio Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. i u februaru 2024. dostavio ga Centralnoj harmonizacijskoj jedinici pri Federalnom ministarstvu finansija. U okviru ovog Izvještaja utvrđene su i mjere koje se planiraju poduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine⁶ omogućen je prijem u radni odnos bez postupka javnog oglašavanja u sljedećim slučajevima: a) otkaza sa ponudom izmijenjenog ugovora o radu u skladu sa Zakonom o radu i internim aktom poslodavca, osim izmjene u pogledu trajanja ugovora o radu, b) prijema u radni odnos na određeno vrijeme najdalje do šest mjeseci, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za konkretno radno mjesto, c) prijema u radni odnos na određeno vrijeme po programima zapošljavanja javnih službi za zapošljavanje, koji se provode u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, d) prijema u radni odnos na određeno vrijeme najdalje do 12 mjeseci ukupno, za vrijeme proglašenog stanja prirodne ili druge nesreće ili epidemije zarazne bolesti u Federaciji, kao i za vrijeme vanrednog stanja u Federaciji, proglašenog od strane nadležnih institucija, za konkretno radno mjesto i e) provođenja programa zbrinjavanja viška radnika u okviru kojeg se vrši prijem u radni odnos radnika koji je zaposlen na neodređeno vrijeme u privrednom društvu koje je zavisno, odnosno vladajuće društvo unutar koncerna u kojem je i poslodavac koji vrši prijem u radni odnos zavisno, odnosno vladajuće društvo. **Provedenom revizijom smo utvrdili da je Zavod po ovom osnovu u toku 2023. godine primio u radni odnos na određeno vrijeme četiri zaposlenika. Zaposlenici su primljeni po osnovu člana 5. tačka b) Uredbe, odnosno: prijema u radni odnos na određeno vrijeme najdalje do šest mjeseci, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za konkretno radno mjesto. Nije prezentovano na koji način je vršen izbor kandidata na određeno vrijeme. Skrećemo pažnju na to da, iako je Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH ostavljena mogućnost zapošljavanja bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, to nije u skladu sa Zakonom o radu kojim je regulisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja u cilju osiguranja transparentnosti.**

Shodno navedenom, konstatujemo da je sistem finansijskog upravljanja i kontrole uspostavljen u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija 14. 3. 2024. godine, u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.⁷

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 13/2019, 9/2021 i 53/2021

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

Preporuka:

- *Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta sistematizovati radno mjesto službenika za javne nabavke u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama;*
- *prijem zaposlenika u radni odnos vršiti nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, u skladu sa odredbama Zakona o radu.*

Organi Zavoda

Osnovni opći akt Zavoda je Statut, koji je Upravni odbor donio 21. 12. 2004. godine. Članom 11. Statuta utvrđeno je da Zavodom upravlja Upravni odbor, koji na prijedlog federalnog ministra zdravstva imenuje Vlada FBiH. U skladu s članom 102. Zakona o zdravstvenom osiguranju, Upravni odbor ima 11 članova, i to po jedan član iz svakog kantona kojeg predlažu kantonalna ministarstva zdravstva, te jedan član iz Federalnog ministarstva zdravstva (u daljem tekstu: Ministarstvo). Vlada FBiH je 5. 11. 2015. godine donijela Odluku o imenovanju privremenog Upravnog odbora na mandat od tri mjeseca, do okončanja postupka konačnog imenovanja. Privremeni Upravni odbor je nastavio djelovati u periodu od 2015. do 2023. godine jer još uvijek nije izvršeno konačno imenovanje.

Privremeni Upravni odbor je do 21. 6. 2023. godine djelovao u sastavu: predsjednica Snježana Bodnaruk (resorno Ministarstvo) i članice i članovi: Berislav Živković (Posavski kanton), Vesna Ferković (Tuzlanski kanton), Antonije Vujica (Hercegovačko-neretvanski kanton), Andelko Mikulić (Zapadnohercegovački kanton), Sandra Veger-Zubović (Kanton Sarajevo), Azra Suljić (Unsko-sanski kanton), Emir Sijerčić (Bosansko-podrinjski kanton), Haša Begić (Zeničko-dobojski kanton), Dragan Solomun (Srednjobosanski kanton) i Darko Čondrić (Kanton 10), koji je dao neopozivu ostavku 23. 3. 2020. godine. Vlada FBiH je tek 21. 6. 2023. godine donijela Odluku o razrješenju člana privremenog Upravnog odbora Zavoda Darka Čondrića, te Odluku o privremenom imenovanju novog člana Upravnog odbora Zavoda Dinka Babića. Iako su predloženi članovi ispred svih kantona, još uvijek nije imenovan Upravni odbor. Prema Izvještaju o radu za 2023., u toku 2023. godine Upravni odbor je održao 15 sjednica na kojima je razmatrao poslove iz nadležnosti.

Konstatujemo da Zavodom od 2015. godine upravlja privremeni Upravni odbor, imenovan na tri mjeseca, do okončanja postupka konačnog imenovanja. Vlada FBiH do okončanja revizije nije provela proceduru konačnog imenovanja Upravnog odbora Zavoda.

Zavodom rukovodi direktorica, koja ga predstavlja i zastupa. Vlatka Martinović je 27. 6. 2019. godine imenovana na mjesto direktorice. Vlada FBiH je donijela Rješenje o razrješenju direktorice 21. 6. 2023. godine radi isteka mandata, kao i Rješenje o privremenom imenovanju Vlatke Martinović kao direktorice Zavoda na tri mjeseca, ili do okončanja postupka konačnog imenovanja. Vlada je ponovo 27. 9. 2023. godine donijela Rješenje o razrješenju direktorice, kao i Rješenje o privremenom imenovanju Vlatke Martinović kao direktorice Zavoda na tri mjeseca, ili do okončanja postupka konačnog imenovanja.

Direktorica ima zamjenika koji ne može biti iz istog konstitutivnog naroda, a Suad Bijedić je 27. 9. 2023. godine Rješenjem o privremenom imenovanju Vlade FBiH imenovan na mjesto zamjenika direktorice Zavoda na tri mjeseca, ili do okončanja postupka konačnog imenovanja. Do 27. 9. 2023. godine na mjestu zamjenice direktorice je bila Zilha Ademaj koja je imenovana 27. 6. 2019. godine.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH,⁹ Zavod je formirao Jedinicu za internu reviziju. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, u Zavodu su za obavljanje interne revizije sistematizirana tri radna mjesta: rukovodilac i dva interna revizora, a popunjeno je samo radno mjesto rukovodioca, koji obavlja i poslove interne revizije, te stoga ne možemo potvrditi da je Zavod uspostavio funkciju interne revizije u skladu sa zakonskim odredbama.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br.49/20

Direktorica je usvojila Strateški plan interne revizije za period 2023–2025. godine, a na osnovu njega i Godišnji plan rada interne revizije. Izvršena je jedna izmjena kojom se iz plana isključila Revizija zaliha lijekova i medicinskih sredstava zbog primjene nove metodologije rada interne revizije, kao i početka primjene PIFC aplikacije. Godišnjim planom rada interne revizije za 2023. godinu i njegovom izmjenom planirano je obavljanje šest revizija, a objavljeno je pet izvještaja, i to: Revizija programa testiranja i lijekova na HIV/AIDS, Revizija izmirenja obaveza/potraživanja između kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i ino nosilaca osiguranja po međunarodnim ugovorima, Revizija prihoda (uz fokus na prihode od doprinosa), Revizija citostatiku, Revizija izvršenja finansijskog plana za 2023. godinu, dok je šesta Revizija procesa javnih nabavki prenesena i okončana u 2024. godini. Broj datih preporuka u izvještajima interne revizije je 16 od kojih je 15 prihvaćeno od rukovodstva. Preporuka koja nije prihvaćena je iz Revizije izmirenja obaveza/potraživanja između kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i ino nosilaca osiguranja po međunarodnim ugovorima, a glasi: „Osigurati dodatne kadrove u okviru ino službe i ubrzati aktivnosti na konačnoj izradi i primjeni softvera.“ U Godišnjem izvještaju interne revizije navodi se da Zavod postupa po datim preporukama (devet provedenih, dvije neprovedene i četiri preporuke čije provođenje je u toku). Opšta ocjena sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Zavodu je ocijenjena kao zadovoljavajuća. Godišnji izvještaj interne revizije za 2023. godinu je, u skladu sa članom 18. Zakona o internoj reviziji, dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici. Zavod ima uspostavljen register preporuka i vrši praćenje postupanja po preporukama.

Interne revizija uspostavljena na način da je popunjeno samo radno mjesto rukovodioca (jedno od sistematizovana tri radna mjeseta), osim što nije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH, nedovoljna je da bi funkcija interne revizije bila u potpunosti operativna i dala puni doprinos boljem i efikasnijem poslovanju.

Preporuka:

- izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršilaca u jedinici za internu reviziju kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.*

Prevencija korupcije

Vlada FBiH je u novembru 2021. godine donijela Akcioni plan za borbu protiv korupcije od 2021. do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u Federaciji BiH, te je navedeno da je postojeće planove integriteta potrebno uskladiti sa novim Akcionim Planom Vlade FBiH. Plan integriteta Zavoda je usvojen 31. 12. 2021. godine. Zavod je poduzeo aktivnosti na revidiranju usvojenog Plana integriteta i Antikorupcionom timu Vlade FBiH 3. 6. 2022. dostavio revidirani Plan integriteta na mišljenje. Zavod je 20. 2. 2023. dobio mišljenje Antikorupcionog tima u kojem se navodi da je dokument usaglašen sa metodologijom i da je Zavod ispunio obavezu izrade Plana integriteta. Prema prezentiranom Izvještaju o provođenju Plana Integriteta iz februara 2024. godine, izvršena je evaluacija provedbe mjera za upravljanje rizikom odnosno unapređenje integriteta unutar Zavoda.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

U skladu sa Ustavom FBiH i zakonskim propisima donesenim na osnovu Ustava, sistem zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH je koncipiran na principima podijeljene nadležnosti između federalne i kantonalnih vlasti. U nadležnosti federalne vlasti je da utvrđuje politiku i donosi zakone, a kantonalna vlast provodi zakone i utvrđuje, odnosno uskladjuje zdravstvenu politiku kantona sa politikom na nivou FBiH. Federalno ministarstvo zdravstva nadležno je za Zavod i sve instrukcije, a i povratni izvještaji i planovi dostavljaju mu se na odobrenje i daljnju proceduru.

Nadležnosti Zavoda propisane su članom 100. Zakona o zdravstvenom osiguranju, u okviru kojih izdvajamo:

- 1) Učestvuje u izradi zakona u oblasti zdravstva, kao i drugih propisa i podzakonskih akata u vezi sa ostvarivanjem prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- 2) Prati politiku provođenja i unapređivanja obaveznog zdravstvenog osiguranja i koordinira rad kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja u tom domenu;
- 3) Planira i prikuplja sredstva Fonda solidarnosti;
- 4) Obavlja poslove u vezi sa izradom osnova za utvrđivanje cijena i cjenovnika zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- 5) Obavlja poslove u vezi sa izradom obračuna sredstava federalnog Fonda solidarnosti, po namjenama, sa izvještajem;
- 6) Obavlja poslove u vezi sa nabavkama iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima;
- 7) Osigurava vođenje Jedinstvenog informacionog sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- 8) Obavlja poslove izrade međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje i provodi ih;
- 9) Koordinira rad kantonalnih zavoda osiguranja u provođenju ovih ugovora i neposredno učestvuje u međunarodnim dogovorima vezanim za ovu oblast;
- 10) Obavlja poslove u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite u inostranstvu za koje je ovlašten propisima iz člana 41. ovog Zakona (liječenje u inostranstvu);
- 11) Vrši poslove u vezi sa izradom standarda i normativa obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Zavod implementira zakonske propise i podzakonske akte koje donosi federalni ministar zdravstva, a koji se odnose za praćenje politike provođenja i unapređivanja obaveznog zdravstvenog osiguranja i koordiniranje rada kantonalnih osiguranja. Federalni ministar zdravstva je u skladu sa članom 44. Zakona o apotekarskoj djelatnosti donio „Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“ (u dalnjem tekstu: Pravilnik o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti). Ovim aktom je utvrđeno da komisije za izdavanje saglasnosti za liječenje osiguranih osoba na teret Fonda solidarnosti FBiH vrše procjenu pojedinačnih zahtjeva za korištenje lijekova, na osnovu konzilijskog mišljenja nadležne kliničke zdravstvene ustanove, stručno medicinskog uputstva izdatog od strane ministra, ovog pravilnika, kao i propisa koji regulišu rad Fonda solidarnosti. Pravilnikom je, između ostalog, utvrđeno korištenja Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH i obaveza izrade općeg akta Zavoda kojim se reguliše način formiranja Liste čekanja, njeno vođenje, kontinuirano praćenje i informisanje osiguranika o bitnim podacima u vezi Liste, kao i poduzimanje aktivnosti za izmjene i dopune Liste čekanja. Ovaj akt donosi Zavod uz prethodnu saglasnost ministra. Pravilnikom je u utvrđeno da se u slučaju nedostatka finansijskih sredstava Zavoda mogu utvrditi liste čekanja, s tim da vrijeme čekanja ne smije ugroziti život i zdravlje osiguranika. Pored navedenog, utvrđeno je i da Zavod obavlja kontinuirani monitoring i periodičnu evaluaciju terapijskog liječenja lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti.

5.1 Uvođenje u pravo korištenja lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH

Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH¹⁰ utvrđen je postupak, način utvrđivanja listi čekanja, kriteriji, način vođenja i kontinuiranog praćenja liste, te informisanje osiguranog lica o bitnim podacima sa liste čekanja. Uputstvo je donio Upravni odbor Zavoda.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 19/15

Nadležne komisije Zavoda, u skladu sa Uputstvom, uspostavljaju Listu čekanja za lijekove na osnovu evaluacije medicinske dokumentacije, dostavljene od konzilia zdravstvenih ustanova i utvrđenih kriterija ovim Uputstvom. Kriteriji za stavljanje pacijenata na Listu čekanja za lijekove su: 1) zdravstveno stanje pacijenta, 2) stepen hitnosti i 3) dužina čekanja.

Promjena statusa pacijenata na listi čekanja za lijekove kojima se osigurano lice skida sa Listi čekanja može biti iz medicinskih¹¹ i nemedicinskih razloga.¹² Izuzetno, zbog hitnosti i neposredne životne ugroženosti, nadležna komisija može pacijentu izdati saglasnost za uvođenje u pravo korištenja lijeka koji mu je indiciran, bez obzira na njegov status na Listi čekanja za lijekove. Konzilij zdravstvenih ustanova dužan je u rokovima od najmanje tri mjeseca, a po potrebi i kraće, izvršiti evaluaciju liječenja za svakog pacijenta, a konzilijsko mišljenje dostaviti nadležnoj komisiji Zavoda u skladu sa doktriniranim pristupom, sa ciljem revidiranja Liste čekanja za lijekove. Lista čekanja se treba voditi u pisanoj i elektronskoj formi, a naziv lijeka na koji se odnosi Lista čekanja se unosi iznad tabele u propisani obrazac LP-1, u kojeg se unose sljedeći podaci: redni broj, ime i prezime pacijenta, jedinstveni matični broj, konzilij zdravstvene ustanove koji je dao preporuku za liječenje, mjesto prebivališta, kanton i nadležni kantonalni zavod kome pacijent pripada, datum uvrštavanja na Listu čekanja za lijekove, bodovi – na osnovu procjene zdravstvenog stanja pacijenta, stepena hitnosti i dužine čekanja, ukupno bodova i napomene.

Prezentovane su liste čekanja, uvidom u koje smo konstatovali da komisije za izdavanje saglasnosti za liječenje osiguranih osoba na teret Fonda solidarnosti FBiH u radu nisu koristile propisani obrazac LP-1, već su vodile liste čekanja u formi koja ne sadrži sve podatke koji su navedeni u obrascu LP-1. Imajući u vidu da ove liste ne sadrže broj bodova, nije moguće utvrditi način na koji su sastavljene, odnosno da su sastavljene u skladu sa kriterijima propisanim u Uputstvu o uspostavi liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH.

Upravni odbor usvojio je inicijativu za revidiranje navedenog Uputstva, sačinjenu u aprilu 2022. godine. Direktorica Zavoda donijela je u maju 2022. godine rješenje o imenovanju radne grupe za izradu novog Uputstva. Zadatak radne grupe je da sagleda odredbe Uputstva, te da da svoje prijedloge u vezi eventualne izmjene i dopune odnosno izrade novog uputstva, a sve u okviru svojih stručnih kompetencija. Rješenjem nije utvrđen rok za obavljanje navedenog zadatka. Radna grupa je u 2022. godini imala jedan sastanak na kojem je predloženo nekoliko zaključaka za prevazilaženje ovog problema, a između ostalog i da je potrebno izvršiti izmjene Pravilnika o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti i Uputstva za uspostavu liste čekanja. Zavod je 22. 9. 2023. godine ove zaključke dostavio Ministarstvu, međutim, do okončanja revizije nisu izvršene izmjene i dopune Uputstva, niti je sačinjeno novo. U vezi s tim, skrećemo pažnju na to da je sačinjavanje akta vezanog za listu čekanja u nadležnosti Zavoda.

Zavod je dužan jednom u šest mjeseci izvijestiti federalnog ministra zdravstva i Upravni odbor o statusu listi čekanja, u skladu sa odredbama Pravilnika o izboru i korištenju lijekova. Zavod je ispunio navedenu obavezu. Upravni odbor usvojio je ove izvještaje. **Prema prezentiranim izvještajima, na 31. 12. 2023. godine ukupno je 1.106 pacijenata na listi čekanja, od čega najviše za korištenje citostatika po posebnom režimu propisivanja za liječenje oboljelih od karcinoma dojke i karcinoma pluća (428) i korištenje citostatika sa posebnim režimom propisivanja za ostala onkološka oboljenja (339). Broj osoba na listama čekanja u odnosu na 2022. godinu povećan je za više od 80% (na 31. 12. 2022. godine na listi čekanja bilo je ukupno 606 pacijenata).**

U skladu sa Pravilnikom o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti Zavod treba obavljati kontinuirani monitoring i periodičnu evaluaciju terapijskog liječenja pacijenata lijekovima sa liste lijekova Fonda solidarnosti, te izvještaj o provedenom monitoringu i evaluaciji dostaviti Ministarstvu svakih šest mjeseci. Zavod je u toku revidirane godine uveo sistem periodične evaluacije liječenja na način da se u program unose podaci o stanju bolesti (neželjeni efekti, remisija bolesti, progresija bolesti, smrtni ishod, kompletirana terapija, odbijanje terapije i dr.).

¹¹ Izostanak terapijskih efekata liječenja, neželjeni efekti liječenja i nepodnošenje terapije, pogoršanje zdravstvenog stanja i prevođenje pacijenata na terapiju drugim lijekovima

¹² Promjena prebivališta osiguranika koja mijenja status osiguranika, izmještanje na liječenje u inostranstvo, izjava pacijenta u pisanoj formi da ne želi koristiti propisanu terapiju i smrtni ishod prije primjene preporučenog lijeka

Provedenom revizijom utvrđeno je da Zavod nije sačinjavao izvještaje o provedenom monitoringu i evaluaciji, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika.

Komisije za izdavanje saglasnosti za liječenje osiguranih osoba na teret Fonda solidarnosti FBiH, u skladu sa Pravilnikom o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti, u obavezi su da jednom mjesечно obavljaju procjenu pojedinačnih zahtjeva, a na osnovu konziliarnog mišljenja nadležne kliničke zdravstvene ustanove, stručno-medicinskog uputstva, navedenog Pravilnika, kao i propisa koji regulišu rad Fonda solidarnosti. **Prema prezentiranoj dokumentaciji, nisu sve komisije procjene pojedinačnih zahtjeva obavljale mjesечно, kako je propisano Pravilnikom.** U vezi s navedenim, ukazujemo na važnost procjena pojedinačnih zahtjeva za liječenje lijekovima iz Fonda solidarnosti u propisanim rokovima. U slučaju kada komisije zahtjeve razmatraju u dužim rokovima, pojedini pacijenti na početak liječenja čekaju i po više mjeseci (npr. pacijenti oboljeli od multiple skleroze).

Obavljenom revizijom utvrđeno je da se liste čekanja nisu vodile na način propisan Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, s obzirom na to da se na njima nisu upisivali svi potrebni podaci. Izvještaji o provedenom monitoringu i evaluaciji terapijskog liječenja pacijenata lijekovima sa liste lijekova Fonda solidarnosti nisu sačinjeni. To nije u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti i „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“. Osim toga, komisije za izdavanje saglasnosti za liječenje osiguranih osoba na teret Fonda solidarnosti FBiH nisu mjesечно obavljale procjenu pojedinačnih zahtjeva za liječenje lijekovima, što je obaveza propisana navedenim Pravilnikom.

Preporuke:

- *listu čekanja pacijenata voditi na obrascima i sa svim potrebnim podacima, kako je utvrđeno Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, koje je donio Upravni odbor;*
- *sačinjavati izvještaje o provedenom monitoringu i periodičnoj evaluaciji terapijskog liječenja lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti i dostavljati ih Ministarstvu svakih šest mjeseci, u skladu sa odredbama „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“;*
- *procjene pojedinačnih zahtjeva za liječenje lijekovima sa liste lijekova Fonda solidarnosti vršiti jednom mjesечно, u skladu sa „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“.*

5.2 Izrada cijena i cjenovnika zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja

Za donošenje Tarifa zdravstvenih usluga u FBiH nadležan je Upravni odbor Zavoda, u skladu sa članom 104. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Postojeća Tarifa zdravstvenih usluga u FBiH donesena je 1997. godine (izmjene i dopune 2007. godine). Imajući u vidu protok vremena od donošenja Tarife, najveći problem za zdravstvene ustanove predstavlja nemogućnost zakonitog fakturisanja brojnih novih usluga, jer za njih nisu utvrđene cijene u Tarifi. Osim toga, problem predstavlja i fakturisanje usluga koje su sadržane u postojećoj Tarifi, jer se način pružanja usluga promjenio, koriste se novije medicinske metode liječenja, te primjena novih medicinskih aparata i opreme.

Da bi privremeno olakšao ovu situaciju, Zavod kontinuirano donosi nove Odluke o izmjenama i dopunama Tarife zdravstvenih usluga u FBiH. U 2023. godini donesena je jedna Odluka o izmjeni i dopuni Tarife zdravstvenih usluga u FBiH 17. 4. 2023. godine.

Direktorica Zavoda je 15. 2. 2021. godine donijela Rješenje o imenovanju Radne grupe za izradu nove Tarife zdravstvenih usluga i predlaganja izmjena i dopuna postojeće Tarife zdravstvenih usluga, koja ima 23 člana, sastavljenu od predstavnika Ministarstva, federalnog i kantonalnih zavoda i zdravstvenih ustanova.

Prezentovan je dinamički plan aktivnosti na izradi Tarife zdravstvenih usluga koji je sačinjen u novembru 2020. godine, kao i prijedlog Metodologije utvrđivanja cijena zdravstvenih usluga u Federaciji BiH. Na sastanku Radne grupe od 20. 4. 2022. utvrđeno je da je krajnji rok za izradu Tarife zdravstvenih usluga 31. 12. 2025. godine. Nije prezentovana dokumentacija da se Radna grupa sastajala u 2023. godini. Zavod se opredijelio da kao privremeno rješenje ovog problema, omogući zdravstvenim ustanovama da samostalno utvrde kalkulacije cijena po propisanoj metodologiji, prezentiraju i usvoje na Upravnom odboru ustanove i dostave Zavodu na kontrolu i verifikaciju. S tim u vezi Upravni odbor Zavoda je na sjednici 29. 1. 2020. donio Odluku o načinu i postupku utvrđivanja cijena zdravstvenih usluga koje nisu sadržane u Tarifi zdravstvenih usluga u FBiH.

6. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

6.1 Izrada i donošenje finansijskog plana i plana poslovanja

Shodno zakonskim propisima, sredstva za funkcionisanje Zavoda osiguravaju se iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, iz Budžeta FBiH i drugih izvora.

Odluku o usvajanju prijedloga prioriteta (finansijskog zahtjeva) Dokumenta okvirnog budžeta za period 2023-2025. Upravni odbor je usvojio 28. 4. 2022. godine.

Imajući u vidu da finansijski plan Zavoda nije usvojen do početka godine, Upravni odbor Zavoda je 27. 12. 2022. donio Odluku o privremenom finansiranju za period od 1. 1. do 31. 3. 2023. godine.

Prema odredbama člana 15. i 17. Zakona o budžetima u FBiH, Zavod je bio dužan da, nakon što Upravni odbor usvoji, do 31. 8. 2022. godine dostavi nadležnom Ministarstvu Prijedlog finansijskog plana za 2023. godinu. Upravni odbor Zavoda je 14. 12. 2022. donio Odluku o usvajanju Prijedloga finansijskog plana Zavoda za 2023. godinu i Odluku o načinu izvršavanja Finansijskog plana Zavoda, prema kojima su planirani prihodi u iznosu od 244.785.000 KM, rashodi i izdaci u iznosu od 240.785.000 KM, te tekuća rezerva u iznosu od 4.000.000 KM. Zavod je od Ministarstva 13. 10. 2022. godine zatražio instrukciju, odnosno informaciju o iznosu odobrenih finansijskih sredstava iz Budžeta FBiH za 2023. godinu, koja je Zavod iskazao u finansijskom zahtjevu za 2023. godinu, kako je navedeno, s ciljem blagovremene izrade finansijskog plana Zavoda. Prema dobivenim informacijama, Zavod nije dobio odgovor na postavljeni upit. Zbog navedenoga Prijedlog finansijskog plana dostavljen je Ministarstvu 21. 12. 2022. godine.

Plan je sačinjen na osnovu Smjernica za izradu zahtjeva budžetskih korisnika Budžeta Vlade FBiH za period 2023-2025. godina, Dokumenta okvirnog budžeta Zavoda za period 2023-2025. godine, budžetskih instrukcija br. 2 za 2023. godinu, budžetskog zahtjeva za finansiranje Fonda solidarnosti za 2023. godinu sa projekcijom za period 2024-2025. i normativnih akata Zavoda.

Parlament FBiH je 27. 1. 2023. godine donio Odluku o davanju saglasnosti na finansijski plan Zavoda za 2023. i Odluku o načinu izvršavanja finansijskog plana Zavoda za 2023. godinu, kojim su planirani prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 244.785.000 KM.

Zavod je 17. 7. 2023. Vladi FBiH, Federalnom ministarstvu zdravstva i Federalnom ministarstvu finansija uputio Informaciju o prihodima i rashodima Zavoda za period I-IV 2023. godine, u kojoj je navedeno da gubitak Zavoda iznosi 6,53 miliona KM. Navedeno je i da je Upravni odbor Zavoda u aprilu 2023. godine donio odluke o usvajanju plana internih i eksternih mjera za postizanje finansijske održivosti Fonda solidarnosti FBiH i Plana sanacije gubitka Zavoda za 2022. godinu, da su ovi dokumenti dostavljeni nadležnim institucijama, te da akti do tog momenta nisu razmatrani.

S obzirom na povećanje tekućeg transfera za Fond solidarnosti iz budžeta FBiH (12.000.000 KM), povećanja prihoda po osnovu doprinosa (6.000.000 KM), te uplate sredstava iz Budžeta FBiH na osnovu Odluke Vlade FBiH za finansiranje kardiologije i kardiohirurgije kao posljedica COVID – 19 (1.000.000 KM), izvršene su izmjene i dopune finansijskog plana u novembru 2023. godine kojim su prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci, uvećani na 263.785.000 KM. Izmjenama i dopunama finansijskog plana tekuća rezerva odobrena je u iznosu od 2.000.000 KM.

U februaru 2024. Upravni odbor donio je Odluku o preraspodjeli sredstava predviđenih u Aneksu I Finansijskog plana Zavoda za 2023. godinu u iznosu od 16.773.000 KM. Najznačajnije promjene izvršene su na način da su umanjena sredstva za biomedicinski potpomognutu oplodnju (8.000.000 KM), liječenje cistične fibroze (1.630.000 KM), transplantaciju (1.230.000 KM), hepatitis B i C (920.000 KM), a uvećana sredstva za citostatike (7.912.000 KM) i liječenje u inostranstvu (6.030.000 KM).

Također, u 2023. godini Upravni odbor donio je i tri odluke o korištenju sredstava tekuće rezerve. U augustu 2023. godine donesena je Odluka o korištenju tekuće rezerve u iznosu od 2.000.000 KM za finansiranje liječenja djece oboljele od cistične fibroze. U oktobru 2023. godine donesena je Odluka o korištenju sredstava tekuće rezerve u iznosu od 2.000.000 KM za finansiranje zdravstvenih usluga liječenja u inostranstvo. U februaru 2024. godine donesena je još jedna odluka o korištenju sredstava tekuće rezerve u iznosu od 2.000.000 KM koja je iskorištena za finansiranje citostatika.

Iako je Zavod poduzeo aktivnosti prema nadležnom ministarstvu, Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH vezano za osiguranje potrebnog iznosa sredstava iz Budžeta FBiH za finansiranje Fonda solidarnosti, u 2023. godini nisu obezbijeđena sredstva za njegovo finansiranje u zakonom propisanom iznosu. Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje ostvareni su u iznosu od 203.802.658 KM, dok su prihodi iz Budžeta FBiH iznosili 51.650.000 KM (u odnosu na 2022. godinu povećani su za 23.150.000 KM), što predstavlja samo 25% sredstava koja su se trebala uplatiti iz Budžeta FBiH u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, a čija je namjena liječenje pacijenata.

Upravni odbor je 27. 12. 2022. godine usvojio Plan rada Zavoda za 2023. koji je Vlada FBiH usvojila 12. 1. 2023. godine.

6.2 Izvještavanje

Zavod je sačinio Izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2023. i dostavio ga Ministarstvu 28. 2. 2024. godine.

Izvještaj o radu Zavoda sačinjen je u maju 2024. godine, a Upravni odbor ga je usvojio 13. 5. 2024. godine. Izvještaj je 15. 5. 2024. dostavljen Vladi FBiH.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnje finansijske izvještaje za 2023. i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje finansijskog plana shodno Pravilniku o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Periodični finansijski izvještaji dostavljeni su Ministarstvu i Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Prema članu 34. Statuta, Upravni odbor je obavezan da usvaja godišnji obračun Zavoda. Odluka o usvajanju donesena je 27. 2. 2024. godine.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 266.445.606 KM.

Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza (209.279.993 KM), primljeni transferi i donacije (55.346.608 KM) i neporezni prihodi (1.819.005 KM).

7.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza se najvećim dijelom odnose na prihode od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje (203.802.658 KM) i prihode od doprinosa od ino osiguranika (5.020.509 KM).

Prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje ostvaruju se u skladu sa Odlukom o izdvajaju sredstava u Fond solidarnosti FBiH za 2023. godinu koju je donijela Vlada FBiH. Odlukom je definisano da se doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje uplaćuju na račune zavoda zdravstvenog osiguranja kantona i na račun Zavoda, za uplatu izdvojenih sredstava Fonda solidarnosti određenih Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH po važećim stopama, te se usmjeravaju u omjeru: 89,8% na račune zavoda zdravstvenog osiguranja kantona i 10,2% na račun izdvojenih sredstava Fonda solidarnosti Zavoda.

Prihodi od doprinosa ino-osiguranika (paušali) ostvareni su u iznosu od 5.020.509 KM. Ove prihode Zavod naplaćuje s obzirom na to da osiguranici za koje se naplaćuje paušalna naknada iz drugih zemalja, ostvaruju pravo i na liječenje iz Fonda solidarnosti. Priznavanje ovog prihoda vrši se kada se izvrši naplata iz drugih zemalja, u iznosu od 10,2%. Najznačajniji iznos prihoda ostvaren po ovom osnovu odnosi se na uplate iz Slovenije (1.853.155 KM) i Hrvatske (1.432.127 KM).

Revizijom smo utvrdili da se izvještavanje o ostvarenim prihodima vrši u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, načinu i rokovima izvještavanja o prikupljenim i raspoređenim prihodima budžeta, vanbudžetskih fondova i ostalih korisnika javnih prihoda na teritoriji FBiH.

7.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.819.006 KM, a najvećim dijelom odnose se na ostale prihode od imovine u iznosu od 790.040 KM, a koji se odnose na odobrene finansijske rabate od dobavljača-isporučioca lijekova. U okviru neporeznih prihoda iskazani su i prihodi od zdravstvenih usluga po osnovu utvrđenog manjka po inventuri u iznosu od 644.415 KM (detaljnije obrazloženo u tački 7.2.5 Izvještaja).

7.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 55.346.608 KM. Najveći dio (55.241.473 KM) odnosi se na primljene transfere iz Budžeta FBiH.

Primljeni transferi iz Budžeta FBiH odnose se na doznačena sredstva u 2023. godini po osnovu odobrenih tekućih transfera iz Budžeta FBiH, od čega za sufinansiranje Fonda solidarnosti (51.650.000 KM), za liječenje povratnika iz FBiH u RS (2.000.000 KM), te za primljeni transfer od Vlade FBiH za kardiologiju i kardiohirurgiju kao posljedica COVID – 19 (1.000.000 KM). Za dodijeljena sredstva tekućih transfera Zavod je, u skladu sa Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Tekući transfer drugim nivoima vlasti i fondovima – za zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH“ utvrđenih Budžetom FBiH za 2023. godinu, dostavljao tromjesečne izvještaje Ministarstvu.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 266.353.702 KM, što u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 263.785.000 KM predstavlja izvršenje od 100,1%.

Strukturu ukupnih rashoda i izdataka, s indeksima ostvarenja, čine: rashodi Fonda solidarnosti u iznosu od 262.405.821 KM (98,5%) i rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda od 3.947.881 KM (1,5%).

7.1.2.1 Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda

Rashodi i izdaci stručne službe Zavoda iskazani su u iznosu od 3.947.881 KM. Odlukom o obezbjeđenju sredstava za rad Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH¹³ Vlade FBiH utvrđeno je finansiranje rada Stručne Službe u maksimalnom iznosu do 3% od ukupno ostvarenih prihoda Zavoda. Na osnovu ostvarenih rashoda i izdataka Stručne službe u odnosu na ukupno ostvarene prihode u iznosu od 266.445.606 KM za 2023. godinu, procenat finansiranja iznosio je 1,5%.

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 19/05

Strukturu rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda čine plaće i naknade troškova zaposlenih (2.499.730 KM), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (232.076 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (1.094.272 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (121.803 KM).

7.1.2.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane u iznosu od 2.499.730 KM, odnose se na bruto plaće i naknade plaća (2.166.378 KM), te naknade troškova zaposlenih (333.352 KM).

Obračun plaća i naknada zaposlenika vrši se u skladu sa odredbama Pravilnika o radu koji je donijela direktorica Zavoda. Pravilnikom je utvrđeno da se plaća za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji od: osnovne plaće, dijela za radni učinak i uvećane plaće. Osnovna plaća je proizvod neto satnice i mjesecnog fonda sati i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje radnik obavlja. Utvrđeno je da direktorica posebnom Odlukom utvrđuje iznos neto satnice, a da ona ne može biti manja od 2,60 KM. Direktorica je 31. 1. 2023. godine donijela Odluku kojom je utvrđena vrijednost neto satnice za 2023. godinu u iznosu od 3,87 KM, dok je 26. 9. 2023. godine donesena Odluka kojom je utvrđena vrijednost neto satnice u iznosu od 4,18 KM. Direktorica je 2017. godine donijela i Odluku o utvrđivanju koeficijenata složenosti poslova u Stručnoj službi Zavoda koji se kreću od najnižeg od 1,3 (za kafe kuharicu – spremičicu) do 4,4 (za direktoricu). Rješenjem o plaći, a u skladu s odredbama Pravilnika o radu je utvrđeno uvećanje plaće u iznosu od 7% za položajni dodatak za sve rukovodioce službi.

Obračun plaće direktorice i zamjenice direktorice vrši se u skladu sa Odlukom Upravnog odbora o utvrđivanju iznosa mjesечne plaće po osnovu složenosti i odgovornosti radnog mesta direktora i zamjenika direktora Zavoda, kao i naknada koje nemaju karakter plaće za direktora i zamjenika direktora Zavoda uz saglasnost Premijera Vlade FBiH. Odlukom je utvrđena mjesечna plaća direktorice Zavoda u iznosu od pet prosječnih mjesecnih neto plaća, a zamjenice direktorice u iznosu od četiri prosječne mjesечne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog Zavoda za statistiku, uključujući minuli rad.

Kod obračuna plaća testirali smo obračun i isplatu za januar, septembar i decembar. Provedenom revizijom konstatovano je da se obračun plaća i naknada vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o radu.

Odredbama Zakona o radu¹⁴ definisano je da je poslodavac dužan svakodnevno voditi evidenciju o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. U skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, evidencija mora sadržavati podatke o početku i završetku radnog vremena, smjenama i druge podatke o prisustvu radnika na radu. Uvidom u evidencije o radnom vremenu koje se vode u Zavodu konstatovali smo da se vode tri vrste evidencija: evidencije koje služe za obračun plaće na kojima se označava vrsta rada (rd – radni dan 8h, dp – državni praznik, bo – bolovanje i dr.), evidencije na portirnici gdje se evidentiraju ulazi i izlazi zaposlenika, i elektronske evidencije putem kartica. Uvidom u evidencije o radnom vremenu utvrdili smo da su se vodile u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Najviša neto plaća isplaćena u 2023. godini iznosi 7.474 KM, najniža 849 KM, dok je prosječna neto ostvarena plaća 2.231 KM.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 333.352 KM, od čega se na naknadu za topli obrok odnosi 132.058 KM, naknadu po odluci Vlade FBiH 79.500 KM, prevoz na posao i s posla od 41.434 KM, otpremnine 23.065 KM, regres za godišnji odmor od 33.345 KM, pomoći u slučaju smrti, invalidnosti i ostalih bolesti u iznosu od 14.665 KM i naknadu za odvojeni život u iznosu od 4.500 KM. Isplate naknada vršene su u skladu sa podzakonskim aktima i pravilnicima Službe, koji regulišu pojedine vrste naknada.

Naknada za topli obrok se u skladu sa Pravilnikom isplaćivala u dnevnom iznosu od 1% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

¹⁴ „Sl. novine FBiH”, br. 26/16, 89/18

Naknada po odluci Vlade FBiH isplaćena je u iznosu od 1.500 KM po zaposleniku za 53 zaposlenika po osnovu Odluke o isplati pomoći koju je donijela direktorica 14. 12. 2024. godine. Odluka je donesena po osnovu odredbi Uredbe o isplati pomoći od strane poslodavca.¹⁵

Otpremnine su iskazane u iznosu od 23.065 KM. Prema odredbama Pravilnika o radu radnik ima pravo na otpremninu i to prilikom odlaska u penziju u visini svoje četiri ostvarene prosječne neto plaće, isplaćene u prethodna četiri mjeseca ili u visini četiri prosječne neto plaće svih radnika ostvarene u Zavodu isplaćene u prethodna 4 mjeseca koja prethode isplati otpremnine, ako je to povoljnije za radnika. Naknada je isplaćivana u skladu s odredbama Pravilnika kako je za radnika povoljnije.

Naknada za regres iskazana je u iznosu od 33.345 KM i isplaćena je prema Odluci direktorice u visini od 50% prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku za prethodna tri mjeseca, za 50 zaposlenika, u pojedinačnom iznosu od 616,50 KM, dok je Odlukom direktorice od 7. 12. 2023. godine, izvršena isplata regresa za četiri zaposlenika koja su stekla pravo na korištenje odmora u iznosu od 630 KM.

7.1.2.1.2 Izdaci za materijal sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.094.271 KM, a najvećim dijelom odnose se na: liječenje detaširanih radnika (456.826 KM), ugovorene i druge posebne usluge za Stručnu Službu (334.293 KM), komunikaciju i komunalne usluge (78.988 KM), izdatke za administrativni materijal (56.291 KM), izdatke za energiju (47.826 KM).

Uputstvom o načinu i postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite zaposlenika na radu u inostranstvu koje je donijela direktorica Zavoda 31. 12. 2008. godine, odredbama Pravilnika o uslovima postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite u inostranstvu¹⁶ i Odlukom o utvrđivanju doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenika u inostranstvu¹⁷ je utvrđen način izrade obračuna stvarnih troškova i troškova nesreća na poslu u skladu sa međudržavnim bilateralnim ugovorima o socijalnom osiguranju koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim državama. Provedenom revizijom utvrdili smo da se obračun troškova vrši kroz obračun stvarnih troškova za redovnu zdravstvenu zaštitu, i kroz obračun troškova za nesreće na poslu. Doprinoze za zdravstveno osiguranje detaširanih radnika plaća poslodavac mjesечно na račun Zavoda. Rashodi se raspoređuju solidarno po poslodavcima procentualno njihovim stvorenim obavezama. U slučaju da se ustanovi da je za određeni period poslodavac uplatio više od stvorenih obaveza, može zahtijevati povrat ili sredstva računati kao akontativnu upлатu za naredni period. Obračuni se ispostavljaju kvartalno, odnosno polugodišnje, ovisno od rokova utvrđenih u međudržavnim ugovorima. Provedenom revizijom utvrdili smo da se obračun troškova za usluge liječenja detaširanih radnika vršio u skladu sa Uputstvom o načinu i postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite zaposlenika na radu u inostranstvu, odredbama Pravilnika o uslovima postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite u inostranstvu i Odlukom o utvrđivanju doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenika u inostranstvu.

Ugovorene i druge posebne usluge za Stručnu službu se najvećim dijelom odnosne na naknade članovima Upravnog odbora (137.046 KM). Provedenom revizijom utvrdili smo da su ove naknade isplaćene u skladu sa Odlukom Vlade FBiH o visini naknade za rad predsjednika i članova upravnih i nadzornih odbora zdravstvenih ustanova u vlasništvu FBiH odnosno jednog ili više kantona i Federacije BiH, zajedno. Visina mjesечne naknade za predsjednicu Upravnog odbora isplaćuje se u visini prosječne plaće u FBiH, a za članove 80% od prosječne plaće u FBiH.

7.1.2.2 Rashodi Fonda solidarnosti FBiH

Rashodi Fonda solidarnosti iskazani su u iznosu od 262.405.820 KM. Struktura rashoda Fonda solidarnosti data je u tabeli.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 96/23

¹⁶ „Sl. novine FBiH“ br. 31/02

¹⁷ „Sl. novine FBiH“ br. 37/06

R. br.	Naziv rashoda	Planirano za 2023. godinu ¹⁸	Izvršeno za 2023. godinu	Izvršeno za 2022. godinu	Index
1	2	3	4	5	6=4/3*100
I	Zdravstvene usluge u FBiH	81.436.000	81.356.064	72.013.988	99,9
II	Lijekovi i potrošni medicinski materijal	149.738.300	156.837.406	135.684.263	104,74
III	Rashodi na teret namjenskih transfera iz budžeta FBiH (Bolničko liječenje povratnika u općine Republike Srpske, biomedicinski potpomognuta oplodnja, rano otkrivanje HIV pozitivnih i dr.)	4.000.000	2.599.602	2.273.810	64,99
IV	Liječenje u inostranstvu	21.030.000	21.027.454	15.695.388	99,98
V	Ostali rashodi u funkciji provođenja programa Fonda solidarnosti	304.000	282.093	316.047	92,79
VI	Sufinansiranje troškova liječenja	304.000	303.201	321.772	99,74
VII	Tekuća rezerva ¹⁹	2.000.000	-	-	-
UKUPNO FOND SOLIDARNOSTI (I+...+VII)		258.812.300	262.405.820	226.305.268	101,39

Zakonom o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je da kriterije i način korištenja sredstava federalne solidarnosti utvrđuje Vlada FBiH posebnom odlukom. U aprilu 2023. godine Vlada FBiH donijela je novu Odluku o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti FBiH.²⁰ Navedenom Odlukom utvrđena su načela na kojima se zasnivaju kriteriji i način korištenja sredstava Fonda solidarnosti. Utvrđeni kriteriji za korištenje sredstava zdravstvene zaštite na teret sredstava fonda solidarnosti su medicinski indicirane potrebe osiguranih osoba koja se mogu zadovoljiti dijagnostičkim i terapeutskim postupcima, kao i drugim metodama određenim u Odluci o vertikalnim programima, Odluci o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava, kao i programu zdravstvene zaštite Zavoda za svaku fiskalnu godinu.

Rashodi zdravstvenih usluga u FBiH iznosili su 81.356.064 KM.

Federalni ministar zdravstva je 8. 2. 2023. godine dao saglasnost na prijedlog Programa zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima Fonda solidarnosti sa Planom obima zdravstvenih usluga za 2023. godinu. Ovom saglasnošću je Zavod zadužen da ove akte implementira saglasno raspoloživim sredstvima utvrđenim Finansijskim planom Zavoda za 2023. godinu. Upravni odbor Zavoda je 8. 2. 2023. godine donio Odluku kojom se usvaja Program zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima Fonda solidarnosti Federacije BiH za period 1. 1. – 31. 12. 2023. godine. Navedenim Programom utvrđeno je da će se pružanje zdravstvenih usluga realizovati prema utvrđenom Planu obima usluga za 2023. godinu, uz dosljednu primjenu ugovora koji će se zaključiti sa zdravstvenim ustanovama.

Program je sačinjen na bazi podataka o izvršenju finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti za period I-XII 2022. godine u pogledu izvršenog obima zdravstvenih usluga, potrošnje lijekova i troškova za izvršene usluge i lijekove, Finansijskog plana Zavoda za 2023. godinu i planova obima usluga zdravstvenih ustanova koje su ovlaštene za pružanje zdravstvenih usluga iz programa federalnog fonda solidarnosti.

Programom je utvrđeno da će se obim zdravstvenih usluga uskladiti sa finansijskim sredstvima planiranim za 2023. godinu, ali ne i sa stvarnim potrebama pacijenata jer su potrebe za pojedinim zdravstvenim uslugama i lijekovima veće u odnosu na sredstva koja se planiraju ostvariti u 2023. godini.

¹⁸ Sa uključenim zakonskim preraspodjelama izvršenim nakon drugih izmjena i dopuna Finansijskog plana

¹⁹ Realizacija iskazana u okviru pozicije Lijekovi i potrošni medicinski materijal. Izmjenama i dopunama finansijskog plana za 2023. godinu planirana su dodatna sredstva u iznosu od 2.000.000 KM tekuće rezerve, dok je tekuća rezerva koja je planirana prvim finansijskim planom za 2023. godinu (4.000.000 KM) izmjenama i dopunama finansijskog plana iskazana u okviru pozicija za koje je realizovana (cistična fibroza i liječenje u inostranstvu).

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 26/23

Programom je utvrđeno da će svako prekoračenje obima zdravstvenih usluga u odnosu na ugovoren obim i iznos finansijskih sredstava ići na teret samih ugovorenih zdravstvenih ustanova koje su izvršile prekoračenje, odnosno iskazano prekoračenje se neće priznati od strane Zavoda. Stručna služba je obavezna svaki mjesec pratiti realizaciju programa i namjensko trošenje sredstava prema Programu i Finansijskom planu.

Programom zdravstvene zaštite iz sredstava Fonda solidarnosti utvrđene su vrste zdravstvenih usluga, vrste lijekova i potrošnog materijala. U Programu je navedeno da će se ukupno planirani obim zdravstvenih usluga raspodijeliti na zdravstvene ustanove koje su verificirane za pružanje zdravstvenih usluga srazmjerno broju osiguranih lica koja gravitiraju u određenoj zdravstvenoj ustanovi, a u skladu sa raspoloživim kapacetetom i kadrovskom sposobljenošću svake zdravstvene ustanove.

Planom obima zdravstvenih usluga utvrđen je obim zdravstvenih usluga te zdravstvene ustanove u kojima će se ove usluge obavljati.²¹ Zavod je 13. 7. 2022. godine svim zdravstvenim ustanovama koje pružaju usluge iz Programa Fonda solidarnosti dostavio dopise kojim se traži dostavljanje plana obima zdravstvenih usluga za 2023. godinu.

U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, za zdravstvene usluge Zavod je u obavezi provesti postupak javne nabavke. Cijene usluga utvrđene su cjenovnikom zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti. Zavod je za zdravstvene usluge koje se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti proveo postupak iz Aneksa II Zakona o javnim nabavkama, međutim, zdravstvene ustanove koje će izvršavati ove usluge, kao i obim usluga koje će vršiti je već unaprijed bio poznat. Naime, samim programom zdravstvene zaštite zdravstvene ustanove kao i obim usluga koje će vršiti su već utvrđene. Međutim, nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje smo mogli utvrditi na koji način je Zavod utvrdio ugovoren obim zdravstvenih usluga koje će vršiti svaka verificirana zdravstvena ustanova. Također, internim aktima Zavoda nisu utvrđeni jasni i mjerljivi kriteriji na osnovu kojih se vrši ovakav raspored izvršavanja zdravstvenih usluga po zdravstvenim ustanovama. Navedeno ima veću značajnost posebno uzevši u obzir postojeće liste čekanja za izvršavanje pojedinih zdravstvenih usluga (kardiologija i kardiohirurgija).

Zavod je zaključio ugovore sa 28 zdravstvenih ustanova za finansiranje usluga iz programa Fonda solidarnosti (10 privatnih i 18 javnih). Shodno Programu, ugovorene su usluge hronične i akutne hemodialize, prevoz i lijekovi za hemodializu, usluge radioterapije kod malignih oboljenja, dijagnosticiranje hepatitisa B i C, ugradnja kohlearnog implantata kod djece, humana reprodukcija lica s invaliditetom, savjetovanje i testiranje na HIV/AIDS, novorođenački skrining na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriјu i adrenalnu hiperplaziju, kardiologija i kardiohirurgija, neurohirurgija, ortopedija i traumatologija, torakohirurgija, transplantologija, nuklearna medicina, PET-CT, vaskularna hirurgija i invazivno-interventne procedure na krvnim sudovima, urologija, terapija hiperbaričnom komorom i biomedicinski potpomognuta oplodnja.

Rashodi lijekova i potrošnog medicinskog materijala iskazani su u iznosu od 156.837.406 KM. Struktura troškova lijekova i potrošnog materijala Fonda solidarnosti data je u tabeli.

Red. broj	Naziv grupe lijekova	Finansijski plan za 2023. godinu ²²	Broj pacijenata	Rashodi u 2023. godini	% u ukupno utrošenim sredstvima
1	2	3	4	5	6
I	CITOSTATICI	92.715.300	14.433	99.568.395	65,62
II	LIJEKOVI ZA DIJALIZU	5.300.000	1.715	5.291.705	3,49
III	POTROŠNI MATERIJAL HRONIČNE, AKUTNE I PERITONEALNE DIJALIZE	17.135.000	1.901	17.114.107	11,28
IV	HEMOFILIA	10.240.000	86	10.481.477	6,9

²¹ Plan obima zdravstvenih usluga predstavlja sastavni dio Programa zdravstvene zaštite federalnog fonda solidarnosti

²² Iskazani iznosi predstavljaju iznose iskazane u izmjenama i dopunama finansijskog plana, uključujući i zakonske preraspodjele i tekuću rezervu.

Red. broj	Naziv grupe lijekova	Finansijski plan za 2023. godinu ²²	Broj pacijenata	Rashodi u 2023. godini	% u ukupno utrošenim sredstvima
1	2	3	4	5	6
V	HUMANI IMUNOGLOBULIN	1.250.000	108	1.253.499	0,83
VI	HEPATITIS C i B	2.580.000	823	2.576.138	1,7
VII	MULTIPLA SKLEROZA	8.840.000	694	8.846.980	5,83
VIII	KRONOVA BOLEST I ULCEROZNI KOLITIS	5.600.000	412	5.599.455	3,69
IX	PLUĆNA HIPERTENZIJA	169.000	11	167.704	0,11
X	TUBERKULOZA	89.000	560	87.630	0,06
XI	HIV/AIDS (Antiretrovirusni lijekovi)	2.050.000	179	2.050.818	1,35
XII	PROGRAM PROFILAKSE RESPIRATORNOG SINCICIJALNOG VIRUSA UGROŽENIH GRUPA DJECE	890.000	240	901.727	0,59
XIII	NABAVKA TRAKA I APARATA ZA KONTROLU DIJABETESA	495.000	720	488.529	0,32
XIV	IMUNOSUPRESIVNI LIJEKOVI	2.015.000	383	2.039.402	1,34
XV	LIJEKOVI ZA LIJEČENJE CISTIČNE FIBROZE	2.370.000	10	369.841	0,24
	UKUPNO	151.738.300		156.837.406	

Članom 6. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da vanbudžetski fondovi mogu preuzeti obaveze na teret finansijskog plana tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu finansijskog plana. Članom 7. Odluke o načinu izvršenja finansijskog plana Zavoda utvrđeno je da se sredstva odobrena u Finansijskom planu mogu koristiti samo za namjene i do visine koje su određene Finansijskim planom. Rebalansom finansijskog plana Zavoda planirani su rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal u iznosu od 144.323.300 KM. Zakonskim preraspodjelama sredstva su uvećana na 149.738.300 KM. Planiran je i utrošak tekuće rezerve u iznosu od 2.000.000 KM. Uvidom u realizaciju finansijskog plana konstatovali smo da je tekuća rezerva u kompletnom iznosu utrošena na lijekove za citostatike. **Imajući u vidu da ukupni rashodi za lijekove i potrošni materijal iznose 156.837.406 KM, konstatujemo da su preuzete obaveze na teret finansijskog plana tekuće godine iznad visine utvrđene u posebnom dijelu finansijskog plana za 5.099.106 KM. Navedeno nije u skladu sa članom 6. Zakona o budžetima u FBiH.** U okviru Bilješki uz finansijske izvještaje dato je obrazloženje da troškovi lijekova već duži period imaju trend rasta, a da su uzroci višestruki (konstantni porast oboljelih, posebno od malignih oboljenja, porast cijena lijekova, lista lijekova koji se mogu koristiti na teret Fonda solidarnosti).

Vlada FBiH je, na prijedlog federalnog ministra zdravstva, u 2019. godini donijela Odluku o listi lijekova Fonda solidarnosti FBiH,²³ a u skladu sa Pravilnikom o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti. Navedena Odluka mijenjana je nekoliko puta. U okviru navedene Odluke, nalazi se Lista lijekova Fonda solidarnosti (prilog 1 Odluke), a lijekovi su podijeljeni na 12 grupa po bolestima. U okviru Odluke nalazi se i spisak lijekova pod nazivom „poseban program“ (prilog 2 Odluke), koji se mogu uvrstiti u Listu lijekova Fonda solidarnosti, za koji se osiguraju dodatna finansijska sredstva. Posljednjim izmjenama Odluke na listu lijekova uvršteni su lijekovi za liječenje cistične fibroze i lijekovi za liječenje mišićne atrofije. Ovi lijekovi uvršteni su u dio Prilog 2 „Poseban program“ za koji bi Vlada FBiH trebala da izdvaja dodatna sredstva za finansiranje.

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 47/19, 90/19, 58/23, 23/24

Zavod vrši nabavku lijekova (i potrošnog materijala), u skladu sa zaključenim ugovorima nakon provedenih postupaka javnih nabavki. Lijekovi se propisuju u bolničkim zdravstvenim ustanovama sa kojima Zavod ima zaključene ugovore. U skladu sa članom 35. Zakona o zdravstvenom osiguranju, federalni ministar zdravstva donio je Pravilnik o načinu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja²⁴ uključujući i prava koja se ostvaruju na teret sredstava Fonda solidarnosti. Na osnovu ovlaštenja iz člana 27. ovog Pravilnika, direktorica Zavoda je formirala 10 komisija za izdavanje saglasnosti za liječenje osiguranih lica FBiH na teret sredstava Fonda solidarnosti (za područje svakog kantona). Zadatak ovih komisija je da na teret Fonda solidarnosti donose odluke, odnosno daju saglasnost za liječenje u zdravstvenim ustanovama sa kojima je Zavod zaključio ugovore za liječenje (uključujući i davanje saglasnosti za liječenje citostaticima sa liste lijekova Fonda solidarnosti). Način rada komisija propisan je Pravilnikom o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti i Uputstvom o načinu i postupku izdavanja saglasnosti za liječenje osiguranih lica FBiH na teret sredstava Fonda solidarnosti.

Proведенom revizijom konstatованo je da nije osigurana uplata sredstava Zavodu iz Budžeta FBiH u iznosu koji je predviđen zakonskim propisima, te da su u Zavodu uspostavljene liste čekanja za pacijente kojima su propisani lijekovi iz priloga 1 Odluke. Pored navedenog, Zavod ima uspostavljene i liste čekanja za usluge liječenja u zdravstvenim ustanovama u FBiH.

Zavod je imenovao još 12 komisija koje vrše propisivanje svih ostalih lijekova sa liste Fonda solidarnosti i lijekove sa liste posebnih programa liječenja. Komisije su imenovane na osnovu člana 27. Pravilnika o načinu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i člana 22. Pravilnika o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti.

Tačkom III Odluke o listi lijekova utvrđeno je da se na listu lijekova mogu uvrstiti i lijekovi preporučeni kroz poseban program, za koji se osiguraju dodatna finansijska sredstva Fonda solidarnosti. Proведенom revizijom konstatованo je da za lijekove sa posebnog programa u 2023. godini nisu osigurana dodatna finansijska sredstva kako bi lijekovi sa posebnog programa bili uvršteni na listu lijekova Fonda solidarnosti (osim za liječenje cistične fibroze). Zavod nabavlja 18 lijekova od ukupno 28 lijekova sa liste lijekova sa posebnog programa. Lijekovi su se nabavljali za pacijente koji su prethodnih godina uvedeni u pravo liječenja, kao i za nove pacijente koji su u pravo uvedeni tokom revidirane godine. Tokom 2023. godine Zavod nije nabavljao nove vrste lijekove sa liste posebnog programa, u odnosu na 2022. godinu, osim lijekova za liječenje cistične fibroze. Rashodi lijekova sa liste posebnog programa su u 2023. godini iznosili 27.361.935 KM i odnose se najvećim dijelom na liječenje citostaticima.

Rashodi lijekova i potrošnog medicinskog materijala nastali su na osnovu faktura u skladu sa zaključenim ugovorima sa odabranim najpovoljnijim ponuđačima.

Imajući u vidu da ukupni rashodi za lijekove i potrošni materijal iznose 156.837.406 KM, da su raspoloživa sredstva za ove namjene iznosila 151.738.300 KM, konstatujemo da su preuzete obaveze na teret Finansijskog plana tekuće godine iznad visine utvrđene u posebnom dijelu Finansijskog plana za 5.099.106 KM. Navedeno nije u skladu sa članom 6. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- stvarati obaveze do visine sredstava utvrđenih Finansijskim planom Zavoda u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

Troškovi liječenja u inostranstvu iskazani su u iznosu od 21.027.454 KM. Troškovi nastali po ovom osnovu su veći za cca 34% u odnosu na prethodnu godinu. Značajan rast ovih troškova ogleda se u činjenici da je u 2023. godini došlo do značajnog povećanja odobrenih prijedloga i upućenih pacijenata u inostranstvo. Finansijskim planom su planirana sredstva u iznosu od 12.000.000, a rebalansom su uvećana za 3.000.000 KM, te su planirana sredstva na poziciji 613948 u iznosu od 15.000.000 KM. Odlukom o preraspodjeli sredstava u Aneksu I Finansijskog plana Zavoda za 2023. godinu unutar pozicija rashoda usluga i lijekova od 14. 2. 2024. godine rashodi za liječenje u inostranstvu uvećani su za dodatnih 6.030.000 KM i iznosili su 21.030.000 KM.

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 31/02, 20/19

Sredstvima Fonda solidarnosti finansiraju se troškovi liječenja u inostranstvu za oboljenja i zdravstvena stanja, odnosno povrede koje su definisane Pravilnikom o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo.²⁵ Navedena zdravstvena stanja se ne mogu uspješno liječiti u zdravstvenim ustanovama u FBiH. Liječenje pacijenata se obavlja u zdravstvenim ustanovama sa kojima Zavod ima zaključene ugovore, odnosno u zdravstvenim ustanovama država sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključene međudržavne ugovore o socijalnom osiguranju koji predviđaju mogućnost upućivanja osiguranika jedne države na liječenje u drugu državu ugovornicu. Pravilnikom o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo definisano je 12 oboljenja, odnosno, stanja i povreda kao što su: urođene srčane mane kod djece koje se mogu liječiti operativnim putem, oboljenja iz oblasti dječje onkologije, oboljenja kod odraslih koja zahtijeva transplantaciju koštane srži i dr. Postupak za upućivanje na liječenje u inostranstvu pokreće se na prijedlog kliničke zdravstvene ustanove, uz koji se prilaže i saglasnost osiguranog lica, odnosno njegovog roditelja ili staraoca, ako se radi o maloljetnom djetetu ili licu lišenom poslovne sposobnosti. Uz prijedlog klinička zdravstvena ustanova obavezna je da priloži i svu medicinsku dokumentaciju o prethodnom ispitivanju i liječenju osiguranog lica, a u vezi oboljenja radi koga se predlaže upućivanje na liječenje u inostranstvo. Prijedlog se podnosi Zavodu, sa naznakom za Stručnu komisiju za upućivanje osiguranih lica na liječenje u inostranstvu. Na osnovu ocjene i mišljenja Stručne komisije, odnosno prijedloga kliničke zdravstvene ustanove za oboljenja, direktorica Zavoda donosi rješenje o upućivanju na liječenje u inostranstvu, odnosno rješenje o odbijanju prijedloga za upućivanje na liječenje u inostranstvo. Osigurano lice, odnosno njegov pratilac, dužan je u roku od 15 dana od dana povratka sa liječenja iz inostranstva Zavodu podnijeti pismeni izvještaj o obavljenom liječenju uz koji dostavlja otpusnicu inostrane zdravstvene ustanove, kao i račune o obavljenom prevozu, račun za smještaj, te obračun dnevničica, a radi sačinjanja konačnog obračuna troškova putovanja i dnevničica. Prema godišnjem izvještaju o liječenju osiguranih lica u inostranstvu u 2023. godini podnesena su ukupno 778 prijedloga što je za cca 25 % više nego u 2022. godini. Odobreno je 697 prijedloga, od toga 490 prijedloga se odnosi na liječenje, a 207 prijedloga za kontrole nakon liječenja za 444 pacijenta. Nadalje, 17 prijedloga su odbijeni, 25 ih je obustavljeno, odnosno vraćeno predlagajuću, a 39 prijedloga je u toku.

Uvidom u pojedinačne predmete i uzorce pacijenata poslanih na liječenje u inostranstvo kao i rješenja Zavoda o upućivanju pacijenata, konstatovano je da su nastali rashodi u skladu sa Pravilnikom o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo.

Bolničko liječenje povratnika iz FBiH u RS u zdravstvenim ustanovama FBiH realizovano je u iznosu od 2.008.129 KM. Pravo povratnicima na korištenje zdravstvenih usluga bolničke zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH utvrđeno je Odlukom o ostvarivanju prava iz bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz FBiH u RS u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH²⁶ i Uputstvom o načinu ostvarivanja prava bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz FBiH u RS.

Ovom Odlukom se podrazumijeva pravo na korištenje vertikalnog programa zdravstvene zaštite, koje su inače garantirane i osiguranicima iz Federacije BiH, a u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju,²⁷ Odlukom o utvrđivanju prioritetnih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i prioritetnih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih oblasti koje će se pružati osiguranim licima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine²⁸ i Odlukom o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine.²⁹

Sredstva za provođenje ove odluke obezbjeđuju se u Budžetu FBiH, kroz „Transfer za sufinansiranje troškova liječenja raseljenih lica“ koji se doznačava Zavodu saglasno finansijskim mogućnostima Budžeta FBiH. Zavodu je u 2023. godini doznačeno 2.000.000 KM. Uslovi za ostvarivanje prava saglasno ovoj odluci su: CIPS-ova lična karta izdata u RS, medicinska dokumentacija iz koje je vidljivo da je povratniku medicinski indicirano korištenje bolničke zdravstvene zaštite saglasno ovoj odluci.

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 93/13, 102/15, 16/19 i 22/19

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 84/14 i 36/15

²⁷ „Službene novine FBiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11

²⁸ „Službene novine FBiH“, br. 8/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08 i 52/08

²⁹ „Službene novine FBiH“, br. 22/02 i 11/05

Proведенom revizijom konstatovano je da su navedeni rashodi nastali po osnovu faktura od zdravstvenih ustanova za liječenje povratnika. Uvidom u dostavljene fakture i dokumentaciju konstatovano je da su rashodi za liječenje povratnika realizovani u skladu sa Odlukom o ostvarivanju prava iz bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz FBiH u RS u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH i Uputstvom o načinu ostvarivanja prava bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz FBiH u RS.

7.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izveštajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	263.785.000	266.445.606	214.863.163	101
II	RASHODI	263.585.000	266.231.898	230.187.515	101
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	200.000	213.708	-15.324.352	115,85
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	200.000	121.803	66.997	60,9
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	0	91.905	-15.391.349	-
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	0	0	0	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	0	0	0	-
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	91.905	-15.391.349	-

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	6.634.840	6.726.745	98,6
--	------------------	------------------	-------------

U Odluci o usvajanju godišnjeg obračuna za 2023. godinu koju je donio Upravni odbor, navedeno je da ukupan suficit Zavoda u iznosu od 91.905 KM iskazan kao neraspoređeni višak prihoda nad rashodima.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe iskazane su u iznosu od 57.736.172 KM, a čine ih: novčana sredstva (32.041.057 KM), kratkoročna potraživanja (560.601 KM) i kratkoročna razgraničenja (25.134.514 KM).

7.2.1.1 Novčana sredstva

Gotovina u blagajni i na transakcijskim računima je na 31. 12. 2022. godine iznosila 32.041.057 KM, od toga 32.041.057 KM na transakcijskim računima i 590 KM u blagajni. Na 31. 12. 2022. godine Zavod je imao otvorene depozitni, transakcijske (od kojih je jedan glavni račun), kao i devizni račun kod Union banke po osnovu provedene javne nabavke za bankarske usluge. Stanje na depozitnom računu na 31. 12. 2023. godine iznosilo je 0 KM. Stanja na računima potvrđena su putem izvoda otvorenih stavki.

7.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja na 31. 12. 2023. godine iskazana su u iznosu od 560.601 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja za date avanse (293.287 KM) i sumnjiva i sporna potraživanja (253.230 KM).

Potraživanja od zdravstvenih ustanova u inostranstvu po osnovu datih avansa odnose se na uplaćena sredstva po predračunima i/ili ugovorima u svrhu upućivanja pacijenata na liječenje u klinike u inostranstvu. Najvećim dijelom se odnose na klinike KL. Bad Abach (131.082 KM), Poliklinika Glavić (69.852 KM) i KBC Zagreb (64.777 KM).

Sumnjiva i sporna potraživanja se odnose na avanse zdravstvenim ustanovama u inostranstvu po uplaćenim predračunima i/ili ugovorima iz 2015., 2016. i 2019. godine, u svrhu upućivanja na liječenje pacijenata u klinike u inostranstvu: CHU Grenobl Alpe (120.628 KM), Klinika D.A.F. Toulouse Francuska (132.602 KM).

Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisano je knjigovodstveno evidentiranje potraživanja na odgovarajućim pozicijama. U skladu sa zaključenim Međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, inostrani osiguranici koji imaju prebivalište na području Bosne i Hercegovine, imaju ista prava na zdravstvenu zaštitu kao i domaći osiguranici. Za obezbeđenje prava na zdravstvenu zaštitu ovih osiguranika, inostrani nosioci uplaćuju paušalnu naknadu, koja predstavlja prihod kantonalnih zavoda za provođenje obaveznog zdravstvenog osiguranja. Inostrani osiguranici za koje se troškovi zdravstvene zaštite nadoknađuju putem paušalne naknade imaju pravo na usluge iz programa federalnog fonda solidarnosti, kao i domaći osiguranici. U skladu sa navedenim, Zavodu pripada 10,2% sredstava od paušalnih naknada, dok se ostatak sredstava transferiše kantonalnim zavodima. Zavod ne vrši knjigovodstveno evidentiranje potraživanja za pripadajući dio sredstava za zdravstvenu zaštitu iz federalnog fonda solidarnosti, na odgovarajućim bilansnim pozicijama u obračunskom periodu u kojem su i nastala. Prema evidencijama Zavoda, ukupna potraživanja svih kantonalnih zavoda prema inostranim nosiocima osiguranja za paušalnu naknadu na 31. 12. 2023. godine iznose 10.925.048 KM (iskazana su u okviru vanbilansne evidencije), od čega se dio ovih potraživanja odnosi na potraživanja Zavoda za liječenje iz Fonda solidarnosti.

Proведенom revizijom smo konstatovali da Zavod ne vrši knjigovodstveno evidentiranje potraživanja u bilansnoj evidenciji po osnovu paušalne naknade za dio koji se odnosi na liječenje osiguranika sredstvima Fonda solidarnosti, što nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- potraživanja po osnovu paušalne naknade (dio koji pripada Zavodu) evidentirati na propisanim bilansnim pozicijama, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

7.2.1.3 Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 25.134.514 KM, a odnose se na neutrošene zalihe lijekova u tekućem periodu koja će se utrošiti u 2024. godini. Lijekovi i potrošni materijali skladište se u zdravstvenim ustanovama, njihovim kliničkim apotekama i zdravstvenim odjelima u FBiH. Proведенom revizijom utvrđeno je da se stanje na zalihamama evidentira u skladu sa Računovodstvenim politikama Zavoda.

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Zavoda iskazana su stalna sredstva u iznosu od 2.424.234 KM, koja se odnose na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 2.315.391 KM (nabavne vrijednosti 3.959.405 KM, ispravke vrijednosti 1.644.014 KM) i vrijednosne papire u iznosu od 108.843 KM. Strukturu stalnih sredstva Zavoda čine: građevine (2.040.291 KM), oprema (172.682 KM) i stalna sredstva u obliku prava (102.418 KM).

Povećanje stalnih sredstava se najvećim dijelom odnosi na uvećanja za 17,4% po osnovu izvršene revalorizacije stalnih sredstava, a po odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH koje su bile na snazi u 2022. godini. Uvećanje nabavne vrijednosti stalnih sredstava po osnovu revalorizacije iznosilo je 558.846 KM, a otpisane vrijednosti 227.137 KM, što daje ukupan efekat revalorizacije od 331.709 KM. Revalorizacija je evidentirana pod 1. 1. 2023. godine i izvršena je na način da je povećana vrijednost stalnih sredstava i njihova ispravka za iznos revalorizacije, a efekti revalorizacije su evidentirani u korist izvora stalnih sredstava. Također, vrijednost stalnih sredstava je uvećana i po osnovu nabavke stalnih sredstava u iznosu od 121.803 KM, a odnosi se na nabavku opreme u iznosu od 56.826 KM i ostalih stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 64.977 KM. Smanjenje vrijednosti stalnih sredstava u iznosu od 104.891 KM odnosi na obračunatu amortizaciju stalnih sredstava.

Općinski sud u Sarajevu je 8. 12. 2022. godine donio Rješenje kojim se uspostavlja zemljišnoknjižni uložak kojim se uknjižava pravo vlasništva nad poslovnom zgradom u korist Zavoda. Po osnovu navedenog Rješenja, zemljišnoknjižnog izvata i procjene procjenitelja iz 2000. godine, 1. 1. 2023. godine izvršeno je preknjižavanje dijela zgrade nabavne vrijednosti 152.577 KM i ispravke vrijednosti 27.192 KM iz vanbilansne evidencije u bilansnu evidenciju. Dio zgrade koji je bio evidentiran na vanbilansnu evidenciju je nekada bio u korištenju Novinsko-izdavačkog društva „Zajednica“ d.o.o. Sarajevo čiji su osnivači bili Društveni fond za penzijsko i invalidsko osiguranje BiH i Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, a za koje je 2010. godine pokrenut likvidacioni postupak.

Na poziciji **vrijednosnih papira** iskazane su dionice Rudnika soli „Tuzla“, ukupne vrijednosti od 108.843 KM, na ime neuplaćenog duga rudnika za doprinos za zdravstveno osiguranje. Sporazum je zaključen u skladu s Odlukom Vlade Tuzlanskog kantona o finansijskoj konsolidaciji privrednog društva Rudnik soli „Tuzla“ d.d. Tuzla, kojim je ugovoren da će Rudnik soli „Tuzla“ d.d. za uvećanje osnovnog kapitala Zavoda izvršiti upis 1.279 dionica nominalne vrijednosti od 85,10 KM na ime neuplaćenih doprinosa za zdravstveno osiguranje do 30. 9. 2013. godine. Registrar vrijednosnih papira u FBiH je 27. 6. 2017. godine obavijestio Zavod da je Zavod registrovan kao vlasnik upisanih dionica.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 63.866.475 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 62.456.920 KM i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 1.409.555 KM. Najznačajniji iznos kratkoročnih tekućih obaveza odnosi se na obaveze prema dobavljačima i obaveze po osnovu stvarnih i paušalnih troškova po osnovu inoosiguranja.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su u iznosu od 48.992.709 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima lijekova i medicinskog materijala i obaveze prema zdravstvenim ustanovama koje pružaju usluge koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti. Obaveze su nastale po fakturama iz oktobra, novembra i decembra 2023. godine. Izvršen je popis obaveza, a prema uzetom uzorku, u najvećem dijelu uskladene su sa dobavljačima.

Obaveze po osnovu stvarnih i paušalnih troškova po osnovu inoosiguranja iskazane su u iznosu od 9.850.526 KM, a odnose se na obaveze kantonalnih zavoda prema ino nosiocima za zdravstvene usluge pružene našim osiguranicima u inostranim ustanovama i obaveze ino nosilaca prema kantonalnim zavodima za zdravstvene usluge pružene ino osiguranicima u našim zdravstvenim ustanovama (obaveze po osnovu stvarnih troškova 2.896.506 KM i obaveze po osnovu paušala 6.954.020 KM). Zavod kontinuirano vrši obračune stvarnih i paušalnih troškova, objedinjava obračune inonosilaca i kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i blagovremeno vrši potraživanje izmirenja obaveza od kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i inonosilaca.

Prijem, evidentiranje i sačinjavanje obračuna stvarnih i paušalnih troškova vodi se u pomoćnim evidencijama Zavoda (Služba za inoosiguranje), a u knjigovodstvenim evidencijama vode se obaveze za stvarne i paušalne troškove (kantonalnih zavoda i inonosilaca). Zavod knjigovodstveno evidentira prilive i odlike sredstava po osnovu stvarnih i paušalnih troškova od kantonalnih zavoda i inonosilaca (po državama) preko obaveza i novčanih sredstava.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.409.555 KM i odnose se na razgraničene prihode iz budžeta, odnosno neutrošena sredstva za biomedicinski potpomognutu oplodnju.

7.2.4 Izvori sredstava

U finansijskim izvještajima Zavoda na 31. 12. 2023. godine iskazani su izvori stalnih sredstava u iznosu od -3.706.069 KM, a odnose se na izvore stalnih sredstava (2.315.391 KM), ostale izvore sredstava (108.843 KM), izvore sredstava rezervi (504.537 KM) i neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (-6.634.840 KM).

Izvori stalnih sredstava odgovaraju neotpisanoj vrijednosti stalnih sredstava. Izvori sredstava rezervi odnose se na rezerve za rashode za detaširane radnike. Ostali izvori sredstava odnose se na neotpisanu vrijednost vrijednosnih papira.

Upravni odbor Zavoda je u aprilu 2023. godine donio odluke o usvajanju plana internih i eksternih mjera za postizanje finansijske održivosti Fonda solidarnosti FBiH i Plana sanacije gubitka Zavoda za 2022. godinu. Informacije u vezi navedenih planova detaljnije su obrazložene u tački 6.1. Izvještaja.

7.2.5 Popis imovine i obaveza

Direktorica je 3. 11. 2023. godine donijela Odluku o redovnom godišnjem popisu za 2023. godinu s ciljem usklađivanja knjigovodstvenog stanja sredstava, obaveza, potraživanja i zaliha, sa stvarnim stanjem u Zavodu. Rješenjima o imenovanju 20. 11. 2023. godine su formirane tri popisne komisije i to: Centralna popisna komisija, Komisija za popis imovine stalnih sredstava, sitnog inventara, materijalnih i sličnih prava i Komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja, obaveza i vanbilansne evidencije na 31. 12. 2023. godine. Rješenjem o imenovanju koje je donijela direktorica Zavoda 1. 12. 2023. godine formirane su i četiri komisije za popis zaliha lijekova i potrošnog medicinskog materijala koji se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti, a koje se nalaze u Javnoj ustanovi Kantonalna bolnica Zenica, u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar i u Univerzitetском kliničkom centru Tuzla. Ostale zdravstvene ustanove formirale su Komisije za popis zaliha lijekova i potrošnog medicinskog materijala na nivou zdravstvene ustanove. Upravni odbor je 14. 2. 2024. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara, materijalnih i sličnih prava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza u Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, sa stanjem na 31. 12. 2023. godine.

U Izvještaju komisije o izvršenom popisu zaliha lijekova i potrošnog materijala utvrđeni su manjkovi na stanju lijekova koji se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti, kao i lijekovi sa isteklim rokom u ukupnoj vrijednosti od 644.415 KM, najvećim dijelom u zdravstvenoj ustanovi UKC Tuzla (592.155 KM). Donesene su Odluke Upravnog odbora o načinu likvidacije manjka i rashoda zaliha lijekova u svakoj Ustanovi. U odlukama je navedeno da će se za utvrđene manjkove po popisu teretiti zdravstvene ustanove.

Donesena je Odluka o otpisu obaveza za pružanje zdravstvenih usluga hemodijalize osiguranicima u korist Fonda solidarnosti u iznosu od 248.645 KM, a odnose se na razliku naplaćenih sredstava od ino nosilaca zdravstvenog osiguranja, za pružanje usluga hemodijalize INO osiguranicima na teritoriji FBiH i plaćenih troškova za pružanje usluge hemodijalize našim osiguranicima na teritoriji druge države ugovornice.

Provedenom revizijom konstatovano je da je provedeni popis imovine i obaveza izvršen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da Izvještaj o novčanim tokovima predstavlja pregled priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenta iskazanih u izvještajnom periodu.

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 266.123.532 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 246.491.313 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom u iznosu od 19.632.219 KM.

Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji, sa 31. 12. 2023. godine, iskazan je iznos od 894.396 KM.

Iznos od 1.694.396 KM odnosi se na razliku iskazanih potraživanja i obaveza kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja po osnovu ino-osiguranja. Zavod vrši knjigovodstveno evidentiranje potraživanja i obaveza po osnovu stvarnih i paušalnih troškova po zemljama. Knjiženja se vrše na osnovu pomoćnih evidencija koje vodi Služba za ino-osiguranje, a koje se vode po zemljama, kantonima, vrsti troška i godinama na koje se odnose.

Skrećemo pažnju da se u tom slučaju radi o uslovnim potraživanjima i obavezama koje se mogu osporavati od naših kantonalnih zavoda s jedne strane i nadležnih službi država potpisnica sporazuma o ino osiguranju, te da će konačan iznos potraživanja i/ili obaveza biti utvrđen tek u narednom periodu u postupku međusobnog usaglašavanja koji se vrši putem Zavoda. Za naplaćeni iznos potraživanja Zavod, shodno postojećim propisima, oprihoduje pripadajući dio od 10,2% od naplaćenog iznosa paušalne naknade, dok se ostatak sredstava transferiše prema kantonalnim zavodima.

Naša država ima 23 potpisana sporazuma o socijalnom osiguranju, a korištenje zdravstvene zaštite se plaća na dva načina (plaćanjem računa za stvarne troškove i paušalno). Stvarni troškovi nastaju prilikom privremenog boravka osiguranih lica na području zemalja potpisnica sporazuma kod korištenja hitne zdravstvene zaštite i to samo pod određenim uslovima koji se moraju ispoštovati (popunjeno odgovarajući obrazac nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja u kojem je naveden njegov period važenja za osigurano lice i s druge strane popunjeno odgovarajući obrazac za troškove liječenja u inostranstvu u čijem prilogu se nalaze pripadajući računi). Računi se skupljaju i Zavodu dostavljaju kvartalno koji ih dostavlja na plaćanje kantonalnim zavodima. Ista procedura se primjenjuje i kod liječenja ino osiguranika u našim zdravstvenim ustanovama. Potraživanja po ovom osnovu iznose 12.030.006 KM, obaveze 2.715.250 KM, te je ukupan saldo po osnovu stvarnih troškova iznosi 9.314.755 KM potraživanja. Prema pomoćnim evidencijama koje vodi Zavod, najznačajnija potraživanja po ovom osnovu imaju Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona (3.754.582 KM) i Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona (2.338.514 KM).

Plaćanje paušalnog iznosa naknade predviđeno je kada osiguranici jedne države imaju prebivalište u drugoj državi i u slučaju radnika na radu u inostranstvu, i plaćaju osiguranje za sebe i članove porodice (naši državljeni koji su ino penzioneri i radnici koji rade u inostranstvu). Obračun se vrši na godišnjem nivou. Visina mjesecnog paušala utvrđuje se na godišnjem nivou, a osnova za izračunavanje je Obračun sredstava u zdravstvu koji državni organi moraju potvrditi. Ista procedura se primjenjuje i za naše osiguranike koji imaju prebivalište na području drugih država. Potraživanja po ovom osnovu iznose 10.925.048 KM, obaveze 21.934.198 KM, tako da ukupan saldo po osnovu paušalne naknade iznosi 11.009.151 KM obaveza. Najveće obaveze imaju Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo (8.130.449 KM) i Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke (6.225.914 KM). Zavod je u revidiranoj godini dostavljao urgencije kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja vezano za izmirivanje obaveza, te posebno Zavodu za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke za izmirenje obaveza po osnovu paušalne naknade troškova prema Republici Hrvatskoj.

Prema prezentiranoj dokumentaciji i informacijama, Zavod međusobna dugovanja po osnovu paušalne naknade podmiruje prebijanjem sa Hrvatskom, Srbijom i Austrijom. Dogovorena međusobna prebijanja dugovanja po osnovu nastalih troškova imaju uticaja na knjigovodstveno evidentiranje nastalih potraživanja i obaveza kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja. Njihovom primjenom nije moguće ispuniti zahtjev Zakona o budžetima u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH u dijelu poštovanja principa modificiranog načela nastanka događaja prema kojem se prihodi i primici priznaju u onom periodu kada su mjerljivi i raspoloživi, a rashodi i izdaci na osnovu nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja. Osim toga, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, jedno od računovodstvenih načela na kojima se zasniva računovodstvo budžeta jeste i načelo pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja. Zavod je u revidiranoj godini pokrenuo aktivnosti na ukidanju prakse međusobnog prebijanja dugovanja.

Tokom revidirane godine Zavod je vršio usaglašavanja stanja obaveza i potraživanja po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada nastalih po osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja. Zavod je 12. 2. 2024. godine svim kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja dostavio izvode za usaglašavanje stanja obaveza i potraživanja po navedenom osnovu. Prema prezentiranoj dokumentaciji, pojedini kantonalni zavodi dostavili su odgovore na ove izvode, sa navedenim neslaganjima. Zavod nije do propisanog roka za sačinjanje i predaju godišnjih finansijskih izvještaja organizovao sastanke ili na drugi način izvršio usaglašavanje svih potraživanja i obaveza sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja nastalih po navedenom osnovu na 31. 12. 2023. godine. Prezentirana je dokumentacija da je Zavod usaglašavanja potraživanja i obaveza sa kantonalnim zavodima nastavio u 2024. godini.

Vezano za neriješene obaveze Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, u 2019. godini imenovana je komisija za rješavanje predmeta „sukoba nadležnosti“ kod primjene međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju između BiH i Republike Hrvatske, Republike Srbije i drugih država sa kojima BiH ima zaključene ugovore o socijalnom osiguranju. Zadatak komisije je da, nakon saglasnosti direktora kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, sačini prijedlog i način raspodjele spornih predmeta „sukoba nadležnosti“ za period 2001-2006 i utvrdi iznos nastalih dugovanja po kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja po tom osnovu, te isti predloži direktorima kako bi izmirili utvrđena pripadajuća dugovanja.

Tokom revidirane godine Zavod je uputio više mailova kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja da izvrše uvid u prečišćene spiskove „spornih“ penzionera Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo (u dalnjem tekstu: ZZO KS) i da dostave svoja očitovanja, nakon čega će se održati sastanak Komisije. Imajući u vidu da svi zavodi nisu dostavili svoja izjašnjenja, Direktorica Zavoda uputila je predsjednici Komisije dopis u kojim se daje preporuka da se predloži datum sastanka, kako bi se članovima Komisije imenovanim ispred kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, blagovremeno uputio poziv i organizovao sastanak Komisije. Na sastanku Komisije, koji je održan 1. 2. 2024. godine dogovoreno je da će, nakon utvrđivanja konačnog spiska osiguranika za koje je ZZO KS u periodu od 2001-2005. godine izvršio prijavu i odjavu prema R Hrvatskoj, a koji ne pripadaju ZZO KS, nadležni kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja razmotriti preuzimanje navedenih osiguranika i pripadajućeg dijela duga nastalog prema Republici Hrvatskoj po osnovu prijava koje je izdao ZZO KS, pod uslovom da se za njih naknadno pribavi i kompletira dokumentacija. Također, dogovoreno je da će se konačan stav povodom navedenog pitanja zauzeti nakon dostavljanja odgovora Federalnog zavoda za penzijsko-invalidsko osiguranje i utvrđivanja nadležnosti za preostalih 131 lice, kada će Upravni odbor Zavoda dostaviti konačan izvještaj i direktorima kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja prijedlog za postupanje. Svi članovi Komisije su predložili da ZZO KS, za 754 nesporna predmeta, izvrši uplatu paušala prema Republici Hrvatskoj za period 2001-2005. godine, s obzirom na to da se radi o osiguranicima Kantona Sarajevo. Predstavnici ZZO KS su se izjasnili da će navedeni stav Komisije prenijeti menadžmentu ZZO KS, te da će Komisiji u što kraćem roku dostaviti odgovor.

Shodno navedenom, konstatujemo da su se tokom revidirane godine obavljale aktivnosti po ovom osnovu ali nisu okončane. Još uvijek nije izvršen konačan raspored predmeta, a samim tim ni preraspodjela dugovanja po kantonalnim zavodima.

U februaru 2021. godine zaključen je ugovor sa firmom QSS d.o.o. Sarajevo, u vrijednosti od 58.170 KM. Ugovorena je izrada softvera za praćenje zahtjeva i troškova sa database licencama. Implementacija je planirana u roku od godine dana od potpisivanja ugovora, a rok za dogradnju i popravke (održavanje softvera) je dvije godine od dana okončanja postupaka. U januaru, februaru i martu 2023. godine firma je radila na finalnoj korekciji i dopuni softvera. Tokom revidirane godine izvršeno je i testiranje softvera. Početkom 2024. godine započeta je primjena softvera na način da se unos stvarnih troškova vrši od IV kvartala 2023. godine, a unos paušalnih troškova počev od obračuna za 2023. godinu. Evidencije za prethodne godine će se i dalje voditi putem tabelarnih pregleda izvan softverske evidencije, te će se nakon usaglašavanja stanja unositi u softver.

U februaru 2024. godine direktorica Zavoda je poslala dopis svim kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja kojim ih obavlja o početku rada softvera, te je zamolila menadžmente zavoda da daju upute nadležnim službama da se započne sa korištenjem softvera za evidenciju paušalnih i stvarnih troškova na gore opisani način, kako bi se ubuduće uspostavile jedinstvene evidencije i konačno olakšalo vršenje obračuna po međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju.

Razlika iznosa (1.694.396KM – 894.396 KM) se odnosi na uknjižene potencijalne obaveze po osnovu sudskog spora pokrenutog protiv Zavoda u iznosu od 800.000 KM. Tužbu je podnijela banka zbog raskinutog ugovora, a zbog neizvršavanja ugovorenih obaveza.

Preporuke:

- *okončati aktivnosti na raspodjeli spornih predmeta „sukoba nadležnosti“ iz perioda 2001-2006, s ciljem utvrđivanja iznosa dugovanja po kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, te izmirenja obaveza nastalih po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju;*
- *blagovremeno vršiti usaglašavanja potraživanja i obaveza nastalih po osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, s ciljem tačnog iskazivanja stanja potencijalnih obaveza i potraživanja u pomoćnoj kao i vanbilansnoj evidenciji Zavoda;*
- *nastaviti aktivnosti na preispitivanju utvrđenih modaliteta prebijanja koji se odnose na međusobna dugovanja po osnovu ino osiguranja, s ciljem omogućavanja ispravnog knjigovodstvenog evidentiranja svih nastalih promjena kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, u skladu sa zakonskim i drugim propisima koji su na snazi u FBiH.*

9. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor je 14. 12. 2024. godine donio Privremeni plan javnih nabavki koje se finansiraju iz sredstava obezbijeđenih za rad stručne službe, za 2023. godinu u iznosu od 219.649 KM³⁰ i 27. 12. 2023. godine Privremeni plan javnih nabavki koje se finansiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti za 2023. godinu u ukupnom iznosu od 210.627.549 KM. Privremeni planovi javnih nabavki su doneseni do donošenja Finansijskog plana Zavoda, a najkasnije do 31. 3. 2023. godine. Zavod je donio planove javnih nabavki 8. 2. 2024. godine nakon usvajanja Finansijskog plana Zavoda. Planom javnih nabavki koje se finansiraju iz sredstava Federalnog fonda solidarnosti za 2023. godinu planirano je provođenje 14 postupaka procijenjene vrijednosti 194.656.025 KM, a planom javnih nabavki koje se finansiraju iz sredstava obezbijeđenih za rad stručne službe, za 2023. godinu planirano je provođenje 38 postupaka procijenjene vrijednosti 423.612 KM.

Zavod je donio novi objedinjeni Plan javnih nabavki 30. 5. 2023. godine koje se finansiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti i iz sredstava obezbijeđenih za rad stručne službe za 2023. godinu. Plan obuhvata postupke javnih nabavki iz oba plana koji su doneseni 8. 2. 2023. godine, a koji su prestali da važe donošenjem novog Plana javnih nabavki.

Razlog donošenja novog plana je zbog toga što ugovorni organi na portalu za javne nabavke u jednoj godini mogu objaviti samo jedan plan javnih nabavki, odnosno aplikacija ne podržava mogućnost objave dva plana u jednoj godini za isti ugovorni organ. Izvršeno je šest izmjena i dopuna navedenog plana, a zadnjom izmjenom i dopunom koja je izvršena 10. 11. 2023. godine planirano je provođenje ukupno 71 postupka javnih nabavki procijenjene vrijednosti 263.615.657 KM. Izmjene i dopune plana javnih nabavki su objavljene na portalu za javne nabavke. Izmjenama i dopunama plana uvođeni su novi postupci i vršene su izmjene procijenjenih vrijednosti. Provedenom revizijom konstatujemo da je plan javnih nabavki sačinjen u skladu sa zakonskim odredbama, te je Zavod postupio po preporuci iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Zavoda za 2022. godinu.

³⁰ Sve iskazane vrijednosti javnih nabavki su sa uključenim PDV-om

Pregled planiranih, realizovanih i uzorkovanih postupaka javnih nabavki dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Plan javnih nabavki		Izvršenje plana		Revidirano	
	Broj postupaka	Ukupna vrijednost (KM)	Broj postupaka	Ukupna vrijednost (KM)	Broj postupaka	Ukupna vrijednost (KM)
Otvoreni postupak	21	153.797.442	16	122.328.415	6	76.184.848
Konkurenčki zahtjev	5	278.903	5	115.233	2	71.964 KM
Pregovarački postupak bez objave obavještenja	6	2.678.958 KM	6	2.624.964	2	1.890.835
Aneks II	5	106.689.980	5	100.936.794	/	/
Direktni sporazum	34	170.372	34	100.310	3	8.404
UKUPNO	71	263.615.657	66	226.105.716	13	78.156.051

U nastavku su opisani revidirani postupci nabavki veće ugovorene vrijednosti:

Izvršen je uvid u otvoreni postupak javne nabavke citostatika (I grupa) ugovorene vrijednosti 29.808.820 KM, dok je procijenjena vrijednost iznosila 30.473.499 KM. Nabavka je provedena u 54 lota, a 29 ponuđača je preuzeo tendersku dokumentaciju. Ponude je dostavilo 14 ponuđača. Poništeno je pet lotova: lot 1, 2, 5 i 29 jer nije dostavljena nijedna ponuda i lot 15 jer dostavljene ponude ne ispunjavaju zahtjeve iz tenderske dokumentacije odnosno po osnovu člana 68. stav 4.) dostavljena ponuda nije prihvatljiva te se odbacuje po osnovu člana 69. stav 2.) tačka (d) Zakona. Provedena je e - aukcija za sve lotove u kojima su dostavljene dvije ili više ponuda. Ugovor je zaključen s najpovoljnijim dobavljačima sa ukupno 12 dobavljača za 49 lotova. Nije bilo žalbi na revidirani postupak.

Zavod je proveo otvoreni postupak javne nabavke citostatika (II grupa) ugovorene vrijednosti 38.089.219 KM, dok je procijenjena vrijednost iznosila 45.542.565 KM. Uvidom u proceduru postupka konstatovano je da je nabavka provedena u 40 lotova, a 28 ponuđača je preuzeo tendersku dokumentaciju. Ponude je dostavilo 16 ponuđača. Poništeno je pet lotova: lot 1 jer nije dostavljena nijedna ponuda lot 12, 15 i 28 su okončani poništenjem na osnovu člana 69. stav (2) pod d) Zakona o javnim nabavkama, jer je dostavljena ponuda čija cijena prelazi planirana, odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavku i lot 18 jer se postupak okončava poništenjem na osnovu člana 69. stav (3) Zakona o javnim nabavkama zbog dokazanih razloga koji su izvan kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke. Izvršen je pregled i ocjena ponuda te sačinjen Zapisnik. Provedena je e-aukcija za sve lotove u kojima su dostavljene dvije ili više ponuda. Ugovor je zaključen s najpovoljnijim dobavljačima, s ukupno 14 dobavljača za 36 lotova.

Revidiran je i otvoreni postupak javne nabavke citostatika (III grupa) ugovorene vrijednosti 12.253.118 KM, dok je procijenjena vrijednost iznosila 11.396.444 KM. Provedenom revizijom postupka utvrđeno je da je nabavka provedena u 36 lotova, a 30 ponuđača je preuzeo tendersku dokumentaciju. Poništen je jedan lot: lot 15 koji je okončan poništenjem na osnovu člana 69. stav (2) pod d) Zakona o javnim nabavkama, jer nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva odnosno ne ispunjava zahtjeve iz tenderske dokumentacije. Ponude je dostavilo 12 ponuđača. Izvršen je pregled i ocjena ponuda te sačinjen Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda. Provedena je e - aukcija za sve lotove u kojima su dostavljene dvije ili više ponuda. Ugovor je zaključen s najpovoljnijim dobavljačima sa ukupno 11 dobavljača za 35 lotova.

Zavod je proveo otvoreni postupak javne nabavke inzulinskih pumpi ugovorene vrijednosti 479.968 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzeo pet dobavljača, a dva su dostavila ponude. Prilikom ocjene prihvatljivih ponuda ocjenjeno je da ponuda Octal Pharm d.o.o Sarajevo nije prihvatljiva jer nisu ispoštovane odredbe člana 15. tenderske dokumentacije koji govori kako ponuda treba biti uvezana i dostavljena. Također, nije dostavljen dokaz o uspješnom iskustvu u prethodne tri godine u realizaciji najmanje dva ugovora o nabavci odnosno isporuci medicinskih sredstava, te se odbacuje na osnovu člana 68. stav 4. Zakona o javnim nabavkama. Odluka o izboru najpovoljnijeg dobavljača je donesena 6. 4. 2023. godine.

Octal Pharma d.o.o. Sarajevo je 20. 4. 2023. uložio žalbu na Odluku o izboru najpovoljnijeg dobavljača, a Zavod je 21. 4. 2023. odbacio žalbu kao neosnovanu. Žalba je poslana na Ured za razmatranje žalbi koji je donio Rješenje 26. 5. 2023. kojim je odbacio žalbu kao neutemeljenu. Ugovor s najpovoljnijim dobavljačem je zaključen 30. 5. 2023. godine.

Izvršen je uvid i u otvorene postupke nabavke lijekova koji se koriste za liječenje cistične fibroze ugovorene vrijednosti 1.916.911 KM i nabavke antiretrovirusnih lijekova ugovorene vrijednosti 1.140.192 KM.

Proведенom revizijom konstatujemo da su prethodno opisani i revidirani otvoreni postupci javnih nabavki provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Izvršili smo uvid u dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja: nabavku lijeka INN abirateron (Neride) ugovorene vrijednosti 431.123 KM, i nabavku lijeka INN pertuzumab, trastuzumab (Phesgo) ugovorene vrijednosti 1.459.012 KM. Proведенom revizijom utvrđeno je da su nabavke provedene u skladu s članom 21. stav c) te su i dostavljene izjave o ekskluzivitetu. Konstatovano je da su nabavke provedene u skladu s odredbama Zakona.

Osim toga, izvršen je uvid u tri direktna postupka javnih nabavki: detektora metala ugovorene vrijednosti 5.300 KM, licencnih softvera 2.389 KM i usluge održavanja službenih automobila u vrijednosti od 715 KM. Također, izvršen je uvid u dva konkurentska zahtjeva: nabavku računarske opreme ugovorene vrijednosti 51.372 KM i nabavku kancelarijskog materijala ugovorene vrijednosti 20.592 KM. Proведенom revizijom utvrđeno je da su nabavke provedene u skladu sa Zakonom.

Zavod je u svakom revidiranom postupku iz uzorka sačinjavao bilješke o istraživanju tržišta, a da su postupci provedeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Zavod je provodio e-aukcije u slučaju dvije i više prihvatljivih ponuda. Tražena su obrazloženja neprirodno niskih cijena od dobavljača. Uvidom u dostavljene fakture konstatovano je da su nabavke vršene u skladu s uslovima iz ugovora.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda nije sistematizovano radno mjesto službenika za javne nabavke u skladu sa članom 13a. stav 1. Zakona, što je detaljnije obrazloženo u tački 4. Izvještaja, gdje je data i odgovarajuća preporuka. Zavod je osigurao učešće službenika za javne nabavke (zaposlenice Zavoda) u skladu sa članom 13 a. stav (3) u uzorkovanim nabavkama čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000 KM.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Zavod je 27. 6. 2024. dostavio komentar, bez dodatne dokumentacije.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: preuzimanjem obaveza iznad visine utvrđene u posebnom dijelu Finansijskog plana za 2023. godinu; vođenjem listi čekanja pacijenata; sistematizovanjem radnog mjeseta službenika za javne nabavke; prijemom zaposlenika u radni odnos; procjenom pojedinačnih zahtjeva za liječenje lijekovima sa liste lijekova Fonda solidarnosti; dostavljanjem prijedloga finansijskog plana u propisanom roku; evidentiranjem potraživanja po osnovu paušalne naknade; usaglašavanjem potraživanja i obaveza nastalih po osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja i preispitivanjem modaliteta prebijanja koji se odnose na međusobna dugovanja po osnovu inoosiguranja.

Uvaženo je i inkorporirano u konačan Izvještaj obrazloženje koje se odnosi na dostavljanje prijedloga finansijskog plana nadležnom Ministarstvu u roku koji je propisan Zakonom o budžetima u FBiH. Naime, Zavod je obrazložio da u svom Finansijskom planu planira sredstva koja se doznačavaju iz Budžeta FBiH. Do zakonskog roka za dostavljanje prijedloga finansijskog plana nadležnom ministarstvu, nema informaciju o iznosu sredstava koji se planira u Budžetu FBiH za Zavod, te stoga nije u mogućnosti ispoštovati propisani rok. Prilikom pripreme prijedloga finansijskog plana za 2023. godinu Zavod se obraćao resornom Ministarstvu za instrukciju u vezi potrebnih sredstava, što je i konstatovano u Izvještaju.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- U vezi vođenja listi čekanja pacijenata na propisanim obrascima i sa svim potrebnim podacima kako je utvrđeno Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, Zavod je naveo da je radna grupa čiji je zadatak bio izrada novog uputstva zaključila da je prije obavljanja zadatka potrebno izvršiti usklađivanje podzakonskih akata koji su u nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva. Navedeno je i da, s obzirom na to da je Zavod uputio inicijativu usklađivanja podzakonskih akata nadležnom ministarstvu, stoe pri tome da su u okviru svoje nadležnosti poduzeli aktivnosti po pitanju primjene svih odredbi važećeg Uputstva.

Skrećemo pažnju na to da je Uputstvo o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH u 2023. godini bilo na snazi, te ga je Zavod obavezan primjenjivati sve dok se ne izmijeni ili ne doneše novo. Kao što je navedeno u Izvještaju, Zavod u 2023. godini nije primjenjivao ovo Uputstvo.

- U obrazloženju vezanom za procjenu pojedinačnih zahtjeva za liječenje lijekovima sa liste lijekova Fonda solidarnosti navedeno je da se sastanci komisija održavaju redovno i spram pristiglih zahtjeva za izdavanje saglasnosti, odnosno potreba osiguranika (pacijenata), u skladu s protokolima liječenja za određena oboljenja, odnosno grupe lijekova. Navedeno je da se veći broj komisija održava jednom mjesечно, a da se ostale komisije održavaju svaka dva ili tri mjeseca, na kojima se uvode novi pacijenti u pravo liječenja, te na kojima pacijenti dobiju terapiju dovoljnu za dva, odnosno tri mjeseca. Pojedine komisije održavaju se nakon što pristigne potrebna medicinska dokumentacija, odnosno kada se osiguraju uslovi za održavanje redovnih sastanaka komisije. Također, navedeno je da se u hitnim slučajevima komisije izjašnjavaju elektronski, kako bi se pacijentu osigurala terapija i mogućnost liječenja u skladu sa medicinskim indikacijama. Pored ovoga, obrazloženo je i da će u fokusu biti izmjena akata koji se odnose na rad komisija čije djelovanje treba regulisati internim aktom/poslovnikom o radu, koje će spram specifičnih oboljenja i načina njihovog liječenja definisati način i rokove svog rada, u skladu sa uputstvima/protokolima liječenja i potreba pacijenata.

U vezi datog obrazloženja napominjemo da je revizijom utvrđeno da komisije nisu mjesечно obavljale procjenu pojedinačnih zahtjeva za liječenje lijekovima, što je obaveza propisana „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“. Utvrđeno je da su pacijenti oboljeli od multiple skleroze na početak liječenja čekali više mjeseci, jer su komisije razmatrale zahtjeve u dužim rokovima.

- Za evidentiranje potraživanja po osnovu paušalnih naknada Zavod je naveo da se evidentiranje po osnovu međunarodnih ugovora vrši u skladu sa Računovodstvenim politikama Zavoda. Paušalne naknade predstavljaju javni prihod po osnovu doprinosa za zdravstvenu zaštitu inoosiguranika po osnovu međunarodnih ugovora, koji se saglasno članu 59. Zakona o budžetima u FBiH priznaju po načelu modificiranog nastanka događaja u periodu kada su mjerljivi, odnosno raspoloživi, odnosno uplaćeni na račun, kao što je to slučaj i kod naplate svih ostalih vidova obaveznog zdravstvenog osiguranja. Navodi se da je pripadajući iznos Zavoda po osnovu paušalne naknade jedino mjerljiv kada inonosilac uplati sredstva po osnovu paušalne naknade, te da ne postoji mogućnost utvrđivanja tačnog/priznatog iznosa potraživanja u tekućem obračunskom periodu koji bi bio osnov za bilansno evidentiranje potraživanja po osnovu doprinosa paušalne naknade. Također, u komentaru se navodi da ne postoje propisane bilansne pozicije koje su prilagođene datim okolnostima iskazivanja paušalnih naknada, niti da se radi o potraživanjima koja se mogu utvrditi, evidentirati i potvrditi na datum bilansa u skladu sa MRS-om.

Skrećemo pažnju na to da u Izvještaju nije osporeno evidentiranje prihoda, koji se i iskazuju u periodu kada su mjerljivi. Konstatovani nalaz odnosi se na to da nije izvršeno knjigovodstveno evidentiranje potraživanja i povezanih razgraničenih prihoda u bilansnoj evidenciji po osnovu paušalne naknade za dio koji se odnosi na liječenje osiguranika sredstvima Fonda solidarnosti. Napominjemo da se u skladu sa računovodstvenim propisima za vanbudžetske fondove, potraživanja i prihodi ne evidentiraju istim stavom knjiženja.

Potraživanja se evidentiraju u obračunskom periodu na koji se odnose, dok se prihodi evidentiraju u obračunskom periodu kada su naplaćeni. Zavod raspolaže podacima o iznosima potraživanja po osnovu paušalne naknade koji pripadaju svakom kantonalmu zavodu. S obzirom na to da od ovog iznosa Zavodu pripada 10,2%, iznos potraživanja koja Zavod treba evidentirati u bilansnoj evidenciji moguće je utvrditi.

- Vezano za usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza nastalih po osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju sa kantonalmu zavodima zdravstvenog osiguranja, Zavod navodi da kantonalmu zavodima zdravstvenog osiguranja dostavlja dokument – Izvod za usaglašavanje, te da ovi dokumenti ni u formalnom ni u suštinskom smislu ne predstavljaju izvod otvorenih stavki, nego Izvod za usaglašavanje stanja obaveza i potraživanja za sve neizmirene obračunske periode. Također, navodi se da tačno iskazivanje stanja potencijalnih obaveza i potraživanja u evidencijama nije moguće, s obzirom na to da struktura i ročnost obaveza i potraživanja po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada ukazuju na to da se ne radi o konačnim saldima (zbog postojanja reklamacija, kontrareklamacija, odgovora na kontrareklamacije). Konačan postupak usuglašavanja se provodi sa inonosiocima sa kojima se potvrđuju konačni iznosi potraživanja, odnosno obaveza, i tek nakon toga se vrše međusobna izmirenja.

Napominjemo da je u Izvještaju korišten termin: Izvod za usaglašavanje stanja obaveza i potraživanja. Uvažavajući dato obrazloženje, kao i činjenicu da proces usaglašavanja i naplata/izmirenje ovih potraživanja/obaveza traje godinama, sve to ukazuje na potrebu vođenja detaljne i sveobuhvatnu evidenciju, te blagovremenog i kontinuiranog usklađivanja uspostavljenih evidencija. Osim toga, tokom perioda usklađivanja uslijed podnošenja potencijalnih reklamacija i kontrareklamacija, jasno je da obračuni mogu podlijegati promjenama koje će uticati na konačan iznos potraživanja i obaveza, za šta se također mogu provesti korektivna knjiženja.

- Za preispitivanja modaliteta prebijanja koji se odnose na međusobna dugovanja po osnovu inosiguranja Zavod je naveo da je, postupajući po preporuci Ureda za reviziju, inonosiocima dostavio obavijest o prekidu prebijanja međusobnih obaveza i potraživanja u odnosima sa državama sa kojima se provodi ta praksa. Dogovoren je da se ubuduće prebijanje neće vršiti sa Srbijom, Crnom Gorom i Austrijom, ali da Hrvatska nije prihvatile prekid prebijanja s obzirom na nesrazmjerna međusobna dugovanja između FBiH i Hrvatske. Zavod napominje da će nastaviti insistirati kod hrvatskog organa za vezu za prestanak prakse prebijanja, te da je u cijelosti postupio u skladu sa datom preporukom.

U Izvještaju je navedeno da je Zavod u revidiranoj godini pokrenuo aktivnosti na ukidanju prakse međusobnog prebijanja dugovanja. Imajući u vidu da međusobna prebijanja dugovanja imaju uticaja na knjigovodstveno evidentiranje nastalih potraživanja i obaveza kantonalmu zavoda zdravstvenog osiguranja, da njihovom primjenom nije moguće ispuniti zahtjeve Zakona o budžetima u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH u dijelu poštovanja principa modificiranog načela nastanka događaja, kao i da nije prekinuta praksa prebijanja sa svim zemljama, data je preporuka da se nastave aktivnosti na preispitivanju utvrđenih modaliteta prebijanja međusobnih dugovanja.

Osim navedenoga, u vezi preuzimanja obaveza iznad visine utvrđene u posebnom dijelu Finansijskog plana za 2023. godinu, Zavod je u komentaru obrazložio kako je došlo do prekoračenja, aktivnosti koje je poduzeo po navedenom, što je i konstatovano u Izvještaju. Navodi se da je prekoračenje proizašlo iz rasta stalnih potreba za citostaticima i pružanju mogućnosti da se pacijenti liječe svim lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti, kao i povećane potrebe za liječenjem u inostranstvu, a sve s ciljem postupanja u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Navodi se i da je u 2023. godini donesen Zaključak Vlade FBiH da se liječenje djece oboljele od cistične fibroze finansira putem Zavoda. Za ovaj program nisu izdvojena namjenska sredstva, već su obuhvaćena Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava „Tokući transfer drugim nivoima vlasti i fondovima – za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2023. godinu, za Fond solidarnosti“. Pored navedenog, Zaključkom Parlamenta FBiH, pacijenti sa metastatskim melanomom su uvedeni u pravo, ali se ni za njih ne izdvajaju namjenska sredstva iz Budžeta FBiH. Sve navedeno je imalo uticaj na stvaranje obaveza iznad visine utvrđene Finansijskim planom. Navedeno je i da je Zavod o problemima vezanim za finansiranje izvještavao nadležno ministarstvo i Vladu FBiH, s posebnim naglaskom na potrebu i zakonsku obavezu većeg izdvajanja sredstava iz Budžeta FBiH. Uvažavajući navedeno, u Osnovi za mišljenje s rezervom navedena je kvalifikacija jer se radi o značajnoj neusklađenosti sa Zakonom o budžetima u FBiH. Istovremeno je, u skladu sa ISSAI-jem 2706 – Tačke za isticanje pitanja i tačke za ostala pitanja u izvještaju nezavisnog revizora, skrenuta pažnja u isticanju pitanja i ne utiče na dato mišljenje, da nisu obezbijeđena sredstva za finansiranje Fonda solidarnosti u zakonom propisanom iznosu, na šta Zavod ne može uticati.

Također, u komentaru su navedene aktivnosti koje Zavod planira poduzeti u narednom periodu, s ciljem realizacije preporuka koje se odnose na sistematizovanje radnog mesta službenika za javne nabavke i prijem zaposlenika u radni odnos nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja.

Reviziju Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine obavio je revizorski tim u sastavu: Sabina Selesković – voditeljica tima, Jelena Lovrić – članica tima, i Ela Marković – članica tima.

Voditeljica tima

Sabina Selesković, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija

Marijana Milićević, s. r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE		Obrazac GIB
		Identifikacioni broj: 4 2 0 0 6 4 2 0 0 0 0 0 0 8
		Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti: 8 4 . 3 0 0
FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA Nadležno ministarstvo		Organizacioni broj: 2 0 0 1
AVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE Potrošačka jedinica-glava		Operativni broj:
SARAJEVO, TRG HEROJA 14. Sjedište potrošačke jedinice		Funkcionalni kod: 0 7 6 0
		Fond: .....

Pojedinačni obrazac
 Konsolidovani obrazac

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja od 01. 01. do 31. 12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2			3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2 + 17 + 35)		200	263.785.000	266.445.606	214.863.163	2.660.606 101,01
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3 + 7 + 9 + 11 + 13 + 14 + 15 + 16)		201	204.855.000	209.279.993	182.943.326	4.424.993 102,16
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (od 4 do 6)		202	0	0	0	#DIV/0!
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)		203				#DIV/0!
5	711200	Porezi na dobit preduzeća		204				#DIV/0!
6	711900	Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća		205				#DIV/0!
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7 = 8)		206	204.855.000	209.279.993	182.943.326	4.424.993 102,16
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu		207	204.855.000	209.279.993	182.943.326	4.424.993 102,16
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9 = 10)		208	0	0	0	#DIV/0!
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)		209				#DIV/0!
11	714000	Porez na imovinu (11 = 12)		210	0	0	0	#DIV/0!
12	714100	Porez na imovinu		211				#DIV/0!
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge		212				#DIV/0!
14	716000	Porezi na dohodak		213				#DIV/0!
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza		214				#DIV/0!
16	719000	Ostali porezi		215				#DIV/0!
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18 + 26 + 34 + 35)		216	150.000	1.819.005	1.080.581	1.669.005 #####

18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (od 19 do 25)	217	100.000	853.232	580.441	753.232	853,23
19	721100	Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	218				0	#DIV/0!
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	100.000	853.232	580.441	753.232	853,23
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220				0	#DIV/0!
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221				0	#DIV/0!
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222				0	#DIV/0!
24	721600	Prihodi od privatizacije	223				0	#DIV/0!
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224				0	#DIV/0!
26	722000	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225	50.000	965.773	500.140	915.773	#####
27	722100	Administrativne takse	226				0	#DIV/0!
28	722200	Sudske takse	227				0	#DIV/0!
29	722300	Komunalne naknade i takse	228				0	#DIV/0!
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229				0	#DIV/0!
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230				0	#DIV/0!
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231		924.564	425.082	924.564	#DIV/0!
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	50.000	41.209	75.058	-8.791	82,42
34	723000	Novčane kazne	233				0	#DIV/0!
35	777000	Drugi tekući prihodi	234				0	#DIV/0!
36		PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235	58.780.000	55.346.608	30.839.256	-3.433.392	94,16
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	236	130.000	82.881	56.914	-47.119	63,75
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	237	58.650.000	55.241.473	30.781.939	-3.408.527	94,19
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	238				0	#DIV/0!
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239				0	#DIV/0!
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240				0	#DIV/0!
42	733100	Donacije	241		22.254	403	22.254	#DIV/0!

43		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242	263.585.000	266.231.898	230.187.515	2.646.898	101,00
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45 + 46)	243	2.822.200	2.499.730	2.345.877	-322.470	88,57
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	2.450.000	2.166.378	2.051.952	-283.622	88,42
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	372.200	333.352	293.925	-38.848	89,56
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	255.000	232.076	216.435	-22.924	91,01
48	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge (od 49 do 57)	247	260.507.800	263.500.092	227.625.203	2.992.292	101,15
49	613100	Putni troškovi	248	51.000	50.078	38.624	-922	98,19
50	613200	Izdaci za energiju	249	70.000	47.826	49.775	-22.174	68,32
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	80.000	78.989	70.733	-1.011	98,74
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	151.833.300	156.893.696	135.738.696	5.060.396	103,33
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	18.000	8.469	9.737	-9.531	47,05
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	10.000	3.686	2.738	-6.314	36,86
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	111.000	23.703	42.921	-87.297	21,35
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	74.000	73.202	167.592	-798	98,92
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	108.260.500	106.320.443	91.504.387	-1.940.057	98,21
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (od 59 do 66)	257	0	0	0	0	#DIV/0!
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258				0	#DIV/0!
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259				0	#DIV/0!
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260				0	#DIV/0!
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261				0	#DIV/0!
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262				0	#DIV/0!
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263				0	#DIV/0!
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264				0	#DIV/0!
66	614800	Drugi tekući rashodi	265				0	#DIV/0!
67	615000	Kapitalni transferi (od 68 do 74)	266	0	0	0	0	#DIV/0!
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267				0	#DIV/0!
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268				0	#DIV/0!
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269				0	#DIV/0!
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270				0	#DIV/0!
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271				0	#DIV/0!
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272				0	#DIV/0!
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273				0	#DIV/0!
75	616000	Izdaci za kamate (od 76 do 79)	274	0	0	0	0	#DIV/0!
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275				0	#DIV/0!
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276				0	#DIV/0!
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277				0	#DIV/0!
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278				0	#DIV/0!
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279					#DIV/0!
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 43)	280	200.000	213.708	-15.324.352	13.708	

82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281					0	
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84 + 85 + 86)	282		0	0	0	0	#DIV/0!
84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primici od prodaje stalnih sredstava	283					0	#DIV/0!
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284					0	#DIV/0!
86	811900	Ostali kapitalni primici	285		0	0	0	0	#DIV/0!
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (od 88 do 93)	286	200.000	121.803	66.997	-78.197	60,90	
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287					0	#DIV/0!
89	821200	Nabavka građevina	288					0	#DIV/0!
90	821300	Nabavka opreme	289	100.000	56.826	37.905	-43.174	56,83	
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290					0	#DIV/0!
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	100.000	64.977	29.092	-35.023	64,98	
93	821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	292					0	#DIV/0!
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 - 83)	293	200.000	121.803	66.997	-78.197	60,90	
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 - 94)	294	0	91.905	-15.391.349	91.905		#DIV/0!
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295					0	#DIV/0!
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)	296	0	0	0	0		#DIV/0!
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297					0	#DIV/0!
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298					0	#DIV/0!
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299					0	#DIV/0!
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300					0	#DIV/0!
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	301					0	#DIV/0!
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302					0	#DIV/0!
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303					0	#DIV/0!
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (od 106 do 112)	304	0	0	0	0		#DIV/0!
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305					0	#DIV/0!
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	306					0	#DIV/0!
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307					0	#DIV/0!
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308					0	#DIV/0!
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309					0	#DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310					0	#DIV/0!
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311					0	#DIV/0!

113	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 - 105)	312	0	0	0	0	0	#DIV/0!
114	TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					0	#DIV/0!
115	PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116 + 120)	314	0	0	0	0	0	#DIV/0!
116	814000 Primici od dugoročnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315	0	0	0	0	0	#DIV/0!
117	814100 Zajmovi primljeni kroz Državu	316					0	#DIV/0!
118	814200 Primici od inostranog zaduživanja	317					0	#DIV/0!
119	814300 Primici od domaćeg zaduživanja	318					0	#DIV/0!
120	815000 Primici od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319	0	0	0	0	0	#DIV/0!
121	815100 Zajmovi primljeni kroz Državu	320					0	#DIV/0!
122	815200 Primici od inostranog zaduživanja	321					0	#DIV/0!
123	815300 Primici od domaćeg zaduživanja	322					0	#DIV/0!
124	823000 IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323	0	0	0	0	0	#DIV/0!
125	823100 Otplate dugova primljenih kroz Državu	324					0	#DIV/0!
126	823200 Vanjske otplate	325					0	#DIV/0!
127	823300 Otplata domaćeg zaduživanja	326					0	#DIV/0!
128	823400 Otplata unutrašnjeg duga	327					0	#DIV/0!
129	823500 Otplata duga po izdatim garancijama	328					0	#DIV/0!
130	823600 Otkup duga	329					0	#DIV/0!
131	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330	0	0	0	0	0	#DIV/0!
132	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95 + 113 + 131)	331	0	91.905	-15.391.349	91.905	#DIV/0!	
133	SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134 + 143 + 149 + 156 + 166 + 173 + 180 + 187 + 194 + 203)	332	263.585.000	266.231.898	230.187.515	2.646.898	101,00	
134	01 Opće javne usluge (od 137 do 142)	333	0	0	0	0	0	#DIV/0!
135	011 Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334					0	#DIV/0!
136	012 Strana ekonomска pomoć	335					0	#DIV/0!
137	013 Opće usluge	336					0	#DIV/0!
138	014 Osnovno istraživanje	337					0	#DIV/0!
139	015 liR Opće javne usluge	338					0	#DIV/0!
140	016 Opće javne usluge n. k.	339					0	#DIV/0!
141	017 Transakcije vezane za javni dug	340					0	#DIV/0!
142	018 Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341					0	#DIV/0!
143	02 Odrhana (od 144 do 148)	342	0	0	0	0	0	#DIV/0!
144	021 Vojna odbrana	343					0	#DIV/0!
145	022 Civilna odbrana	344					0	#DIV/0!
146	023 Inostrana vojna pomoć	345					0	#DIV/0!
147	024 liR Odbrana	346					0	#DIV/0!
148	025 Odbrana n. k.	347					0	#DIV/0!

149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 155)	348	0	0	0	0	#DIV/0!
150	031	Policjske usluge	349				0	#DIV/0!
151	032	Usluge protipožarne zaštite	350				0	#DIV/0!
152	033	Sudovi	351				0	#DIV/0!
153	034	Zatvori	352				0	#DIV/0!
154	035	liR Javni red i sigurnost	353				0	#DIV/0!
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354				0	#DIV/0!
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355	0	0	0	0	#DIV/0!
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356				0	#DIV/0!
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357				0	#DIV/0!
159	043	Gorivo i energija	358				0	#DIV/0!
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359				0	#DIV/0!
161	045	Transport	360				0	#DIV/0!
162	046	Komunikacije	361				0	#DIV/0!
163	047	Ostale industrije	362				0	#DIV/0!
164	048	liE Ekonomski poslovi	363				0	#DIV/0!
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364				0	#DIV/0!
166	05	Zaštita životne sredine (od 167 do 172)	365	0	0	0	0	#DIV/0!
167	051	Upravljanje otpadom	366				0	#DIV/0!
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367				0	#DIV/0!
169	053	Smanjenje zagadenosti	368				0	#DIV/0!
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369				0	#DIV/0!
171	055	liR Zaštita životne sredine	370				0	#DIV/0!
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371				0	#DIV/0!
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (od 174 do 179)	372	0	0	0	0	#DIV/0!
174	061	Stambeni razvoj	373				0	#DIV/0!
175	062	Razvoj zajednice	374				0	#DIV/0!
176	063	Vodosnabdijevanje	375				0	#DIV/0!
177	064	Ulična rasvjeta	376				0	#DIV/0!
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377				0	#DIV/0!
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378				0	#DIV/0!
180	07	Zdravstvo (od 181 do 186)	379	263.585.000	266.231.898	230.187.515	2.646.898	101,00
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	800.000	488.529	545.113	-311.471	61,07
182	072	Vanbolničke usluge	381				0	#DIV/0!
183	073	Bolničke usluge	382	145.523.300	156.348.876	135.139.150	10.825.576	107,44
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	112.584.500	105.439.947	90.682.371	-7.144.553	93,65
185	075	liR Zdravstvo	384	4.677.200	3.954.546	3.820.881	-722.654	84,55
186	076	Zdravstvo n. k.	385					

187	08	Rekreacija, kultura i religija (od 188 do 193)	386	0	0	0	0	#DIV/0!
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387				0	#DIV/0!
189	082	Usluge kulture	388				0	#DIV/0!
190	083	Usluge emitovanja i izdavaštva	389				0	#DIV/0!
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390				0	#DIV/0!
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391				0	#DIV/0!
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392				0	#DIV/0!
194	09	Obrazovanje (od 195 do 202)	393	0	0	0	0	#DIV/0!
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394				0	#DIV/0!
196	092	Srednje obrazovanje	395				0	#DIV/0!
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396				0	#DIV/0!
198	094	Visoko obrazovanje	397				0	#DIV/0!
199	095	Obrazovanje koje nije definisano nivoom	398				0	#DIV/0!
200	096	Pomoćne usluge u obrazovanju	399				0	#DIV/0!
201	097	liR Obrazovanje	400				0	#DIV/0!
202	098	Obrazovanje n. k.	401				0	#DIV/0!
203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402	0	0	0	0	#DIV/0!
204	101	Bolest i hendikepiranost	403				0	#DIV/0!
205	102	Starost	404				0	#DIV/0!
206	103	Nasljednici	405				0	#DIV/0!
207	104	Porodica i djeca	406				0	#DIV/0!
208	105	Nezaposlenost	407				0	#DIV/0!
209	106	Stanovanje	408				0	#DIV/0!
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409				0	#DIV/0!
211	108	liR Socijalna zaštita	410				0	#DIV/0!
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411				0	#DIV/0!

U	Sarajevu	Marković (Marko) Marija	M.P.
Dana	23.02.2024. godine	Certificirani računovoda	Izv.prof.dr.sc. Vlatka Martinović dr. med.
			Rukovodilac
		Broj dozvole: CR-5901/5	

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Federalno ministarstvo zdravstva
Nadležno ministarstvo

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBIH Sarajevo

Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Novo Sarajevo
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4200642000008

Identifikacioni broj

84.30

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

2001

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0760

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2		3	4	5	6
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	57.736.172	37.294.708	154,81
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	32.041.057	12.408.838	258,21
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	560.601	1.370.987	40,89
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	25.134.514	23.514.883	106,89
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	2.424.234	1.964.112	123,43
12	011000	Stalna sredstva	011	3.959.405	3.133.181	126,37
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	1.644.014	1.277.912	128,65
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	2.315.391	1.855.269	124,80
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017	108.843	108.843	100,00
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019	108.843	108.843	100,00
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	60.160.406	39.258.820	153,24

* 1 0 5 2 6 1 5 6 8 9 1 7 6 *

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 1052615689176

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat $(4/5) \times 100$
	1	2	3	4	5	6
II PASIVA						
23		A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	63.866.475	43.281.326	147,56
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	62.456.920	42.276.729	147,73
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026			
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	1.409.555	1.004.597	140,31
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029			
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030			
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	-3.706.069	-4.022.506	92,13
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	2.315.391	1.855.269	124,80
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	108.843	108.843	100,00
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	504.537	740.127	68,17
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038	6.634.840	6.726.745	98,63
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	60.160.406	39.258.820	153,24

Sarajevo-Novo Sarajevo, 23.02.2024.

Mjesto i datum

MARKOVIĆ (MARKO) MARIJA

Certifikovani računovoda

Vlatka Martinović

Rukovodilac

CR-5901/5
Broj dozvole

M.P.

063/339-929
Kontakt

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Federalno ministarstvo zdravstva
Nadležno ministarstvo

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBIH Sarajevo
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Novo Sarajevo
Sjedište potrošačke jedinice

4200642000008 *
Identifikacioni broj
84.30
Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
2001
Organizacioni broj
0
Operativni broj
0760
Funkcionalni kod
0
Fond
Pojedinačni obrasci:
Konsolidovani obrasci:
1154535507074*

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
	1	2	3	4
I NOVČANI PRIMICI				
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	266.123.532
2	710000	Prihodi od poreza	451	207.820.472
3	720000	Neporezni prihodi	452	1.551.495
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	56.751.565
5	740000	Kapitalni transferi	454	
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	
9		Finansiranje (10+11+12)	458	
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	266.123.532
II NOVČANE ISPLATE				
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	246.369.509
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	2.499.730
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	232.076
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	243.637.703
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	
20	615000	Kapitalni transferi	468	
21	616000	Izdaci za kamate	469	
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	121.804
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	121.804
24		Finansiranje (25+26)	472	
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	246.491.313
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	19.632.219
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	12.408.838
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	32.041.057

Sarajevo-Novo Sarajevo, 23.02.2024.
Mjesto i datum

MARKOVIĆ (MARKO) MARIJA
Certifikovani računovođa

Vlatka Martinović
Rukovodilac

CR-5901/5
Broj licence

M.P.

063/339-929
Kontakt

Broj: 01/D-01-2-2846-1/24
Sarajevo, 18.06.2024. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike, o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajevе koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogле imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

Adresa:	Trg Heroja 14, Sarajevo
Telefon:	+387 33 728 700
Fax:	+387 33 655 856
E-mail:	zavod@zzfbih.ba
Web:	www.zzfbih.ba
JIB:	4200642000008

UNION BANKA Sarajevo

Depozitni račun, KM:	102 05 000 000 64018
Glavni transakcijski račun, KM:	102 05 000 000 70808
Transakcijski račun, KM:	102 05 000 000 88753
Transakcijski račun, EUR:	102 05 000 000 26964
IBAN CODE:	BA39 102 05 000 000 70808

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine** i koje je pokrenuo **Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajevne neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Direktorica:

ZZOR prof. dr. sc. Vlatka Martinović, dr.med.

